

2014

Národní program reforem České republiky

Úřad vlády České republiky

Obsah

Obsah	1
1. Úvod	3
1.1. Úvod	3
1.2. Proces přípravy	3
1.3. Struktura dokumentu	3
2. Aktuální makroekonomická predikce České republiky	5
3. Implementace doporučení Rady	6
3.1. Rozpočtová strategie a veřejný dluh (stav plnění doporučení č. 1 bude aktualizován k 11. 4.).....	6
3.1.1. Fiskální pakt.....	6
3.1.2. Ukončení postupu při nadměrném schodku.....	6
3.1.3. Rozpočtová strategie 2014 až 2017	7
3.1.4. Čerpání evropských fondů v programovém období 2007-2013.....	7
3.2. Daňová politika	8
3.2.1. Změny v daňovém systému.....	8
3.2.2. Omezení paušálních nákladů OSVČ.....	9
3.2.3. Zlepšení výběru daní a boj proti daňovým únikům	9
3.3. Dlouhodobá udržitelnost veřejných financí	9
3.3.1. Udržitelný systém důchodového pojištění.....	10
3.3.2. Zaměstnatelnost starších pracovníků.....	11
3.3.3. Předdůchody	12
3.3.4. Kvalitní a efektivní zdravotní péče	12
3.4. Veřejné služby zaměstnanosti a zlepšování služeb péče o děti.....	12
3.4.1. Posílení veřejných služeb zaměstnanosti	13
3.4.2. Rozvoj služeb péče o děti	13
3.5. Kvalita veřejné správy, boj proti korupci, administrace fondů EU a provádění veřejných zakázek 14	
3.5.1. Kvalitní a transparentní státní správa	14
3.5.2. Boj proti korupci.....	15
3.5.3. Správa prostředků z fondů EU s ohledem na programové období 2014-2020	16
3.5.4. Zadávaní veřejných zakázek	16
3.6. Kvalita vzdělávání a financování výzkumných institucí	16
3.6.1. Hodnotící rámec vzdělávání na základních školách	17
3.6.2. Akreditace a financování vysokých škol	17
3.6.3. Financování výzkumných organizací	18
3.7. Regulované profese a energetická náročnost	18
3.7.1. Snižování počtu regulovaných profesí.....	18
3.7.2. Zvyšování energetické účinnosti	18

4. Plnění národních cílů Strategie Evropa 2020	21
Zaměstnanost	21
Boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení	22
Vzdělávání	23
Zlepšování podnikatelského prostředí	23
Výzkum, vývoj a inovace.....	24
Reformní opatření vlády.....	25
4.1. Udržitelné veřejné finance a efektivní instituce	25
4.1.1. Transparentní veřejné finance	25
4.1.2. Efektivní veřejná správa a kvalitní legislativní prostředí	25
4.2. Atraktivní podnikatelské prostředí a rozvoj infrastruktury pro český průmysl	26
4.2.1. Zlepšování podnikatelského prostředí, rozvoj služeb pro podnikání	26
4.2.2. Průmyslová politika	27
4.2.3. Dopravní infrastruktura.....	28
4.2.4. Digitální infrastruktura	29
4.2.5. Energetika a ochrana klimatu.....	29
4.2.6. Environmentální politika	31
4.2.7. Zemědělská politika.....	32
4.3. Fungující trh práce, vzdělávací systém a sociální začleňování.....	33
4.3.1. Rozvoj trhu práce a aktivní politika zaměstnanosti, zvyšování produktivity práce.....	33
4.3.2. Kvalitní a dostupná zdravotní péče (bude aktualizováno)	34
4.3.3. Sociální začleňování a boj s chudobou	34
4.3.4. Slučitelnost rodinného a pracovního života a problematika genderové rovnosti	36
4.3.5. Kvalitní a inkluzivní vzdělávání	37
4.3.6. Podpora příchodu kvalifikovaných pracovníků ze zahraničí	38
4.4. Růst založený na výzkumu a inovacích	39
4.4.1. Rozvoj podmínek pro excelentní výzkum.....	39
4.4.2. Rozvoj spolupráce mezi podnikovou sférou a výzkumnými organizacemi	40
4.4.3. Inovační podnikání a rozvoj startupů	42
4.4.4. Kosmické aktivity.....	43
5. Implementace politiky soudržnosti a využití programů Evropských strukturálních a investičních fondů jako nástrojů uskutečňování priorit Strategie Evropa 2020.....	45
5.1.1. Programové období 2007-2013	45
5.1.2. Programové období 2014-2020 a jeho příprava	45
Seznam příloh.....	49

1. Úvod

1.1. Úvod

Národní program reforem ČR 2014 (NPR) představuje klíčový strategický dokument národní hospodářské politiky, jež v souladu s ekonomickými prioritami Evropské unie (EU) stanovuje plán klíčových opatření na podporu hospodářského růstu v ČR. Reformy v něm obsažené reagují na současnou hospodářskou situaci a vycházejí z priorit definovaných vládou České republiky.

Dle aktuální ekonomické prognózy se EU i ČR postupně vrací k ekonomickému růstu. Hospodářské oživení je však dosud křehké a pozvolné. Tempo růstu, stejně jako jeho udržitelnost, zůstává zatím nejisté. V tomto kontextu je hlavním cílem vlády podpořit ožívování hospodářství a zároveň zvyšovat potenciál dalšího růstu.

Reformní opatření obsažená v NPR směřují k naplňování národních cílů stanovených v rámci Strategie Evropa 2020 a zároveň reflektují doporučení obsažená v Integrovaných hlavních směrech a jednotlivých vlajkových iniciativách EU. Vláda přitom věnuje hlavní pozornost implementaci doporučení Rady, která ČR obdržela v roce 2013.

Vzhledem k tomu, že NPR není legislativním, nýbrž koncepčním materiálem, je třeba na opatření v něm zmiňovaná pohlížet jako na politické cíle vlády. Dokument představuje ústřední dokument, v němž se prolínají reformní linie jednotlivých sektorů státní politiky podporující zvyšování konkurenceschopnosti a prosperity ČR. Program je rámcově koncipován na celé období uskutečňování Strategie Evropa 2020 se zvláštním zřetelem na to, aby zásadní reformní kroky probíhali v nejbližším časovém období. S ohledem na roční periodicitu aktualizace národních programů reforem je hlavní pozornost směřována na opatření, která mohou být realizována či alespoň započata v roce 2014.

NPR je současně provázán s dalšími strategickými dokumenty v oblasti hospodářství a udržitelného rozvoje, s nimiž je plně synergický. Ze své povahy není cílem tohoto programu tyto materiály nahrazovat, nýbrž je vůči nim komplementárním dokumentem shrnujícím priority napříč hospodářskou politikou ČR. NPR současně vytyčuje směry, na jejichž základě by měly být budoucí sektorové koncepční materiály utvářeny.

Cílem vlády je zároveň efektivní využívání prostředků evropských fondů v současném i budoucím programovacím období, přičemž důraz klade na přínosy politiky soudržnosti pro konkurenceschopnost a hospodářských růst. NPR je v tomto duchu synergický s Dohodou o partnerství pro programové období 2014 až 2020, která stanovuje cíle a priority pro efektivní využívání Evropských strukturálních a investičních fondů.

V části makroekonomické a fiskální politiky je NPR doplňován Konvergenčním programem 2014, jež konkrétněji specifikuje základní souhrnné fiskální údaje a podává detailnější výčet nejvýznamnějších připravovaných opatření s rozpočtovým dopadem formou střednědobé fiskální strategie vlády.

1.2. Proces přípravy

TBA

1.3. Struktura dokumentu

Struktura i obsah NPR odpovídají doporučením Evropské komise, která ČR obdržela v říjnu roku 2013. Stěžejní pozornost je věnována implementaci doporučení Rady, jež vláda považuje za důležitá vodítka v kontextu naplňování cílů Strategie Evropa 2020 na národní úrovni. Základní směry hospodářské politiky

na národní se prolínají ve čtyřech zastřešujících tematických okruzích, jež představují klíčové osy reformního úsilí vlády:

- Konsolidované veřejné finance a efektivní instituce;
- Atraktivní podnikatelské prostředí a rozvoj infrastruktury pro český průmysl;
- Fungující trh práce, vzdělávací systém a sociální začleňování;
- Růst založený na výzkumu a inovacích.

Jelikož je NPR také jedním z východisek pro definování národních priorit politiky soudržnosti EU, obsahuje samostatnou kapitolu, jež se věnuje implementaci politiky soudržnosti a využití programů Evropských strukturálních a investičních fondů jako nástrojů uskutečňování priorit Strategie Evropa 2020.

Dopady jednotlivých reformních opatření a jejich časový harmonogram jsou součástí příloh č. 2 a 3.

Provádění Národního programu reforem a plnění cílů Strategie Evropa 2020 je pravidelně sledováno a monitorováno ve spolupráci s Evropskou komisí podle společně dohodnuté metodiky. NPR bude i nadále každoročně aktualizován, a vždy do konce dubna postupován Evropské komisi za účelem vyhodnocení makroekonomických a strukturálních opatření a zpřesnění dalšího postupu k plnění dlouhodobých cílů.

2. Aktuální makroekonomická predikce České republiky

TBA 11.4.2014

3. Implementace doporučení Rady

Aktualizace Národního programu reforem pro rok 2014 zohledňuje opatření prováděná v reakci na specifická doporučení Rady pro Českou republiku ze dne 9. července 2013. Tato doporučení a základní opatření k jejich plnění jsou shrnuta v následující části této kapitoly.

3.1. Rozpočtová strategie a veřejný dluh (stav plnění doporučení č. 1 bude aktualizován k 11. 4.)

Doporučení Rady č. 1: Provést plánovaný rozpočet na rok 2013 tak, aby byl v roce 2013 udržitelným způsobem odstraněn nadměrný schodek a bylo dosaženo strukturálního přizpůsobení uvedeného v doporučeních Rady v rámci postupu při nadměrném schodku. Na rok 2014 a roky pozdější posílit a striktně provádět rozpočtovou strategii, doprovázenou dostatečně upřesněnými opatřeními, aby se zajistilo fiskální úsilí přiměřené pro dostatečný pokrok k dosažení střednědobého rozpočtového cíle. Upřednostnit výdaje podporující růst a mimo jiné včas zazávazkovat zbývající projekty spolufinancované z fondů EU ve stávajícím finančním rámci.

3.1.1. Fiskální pakt

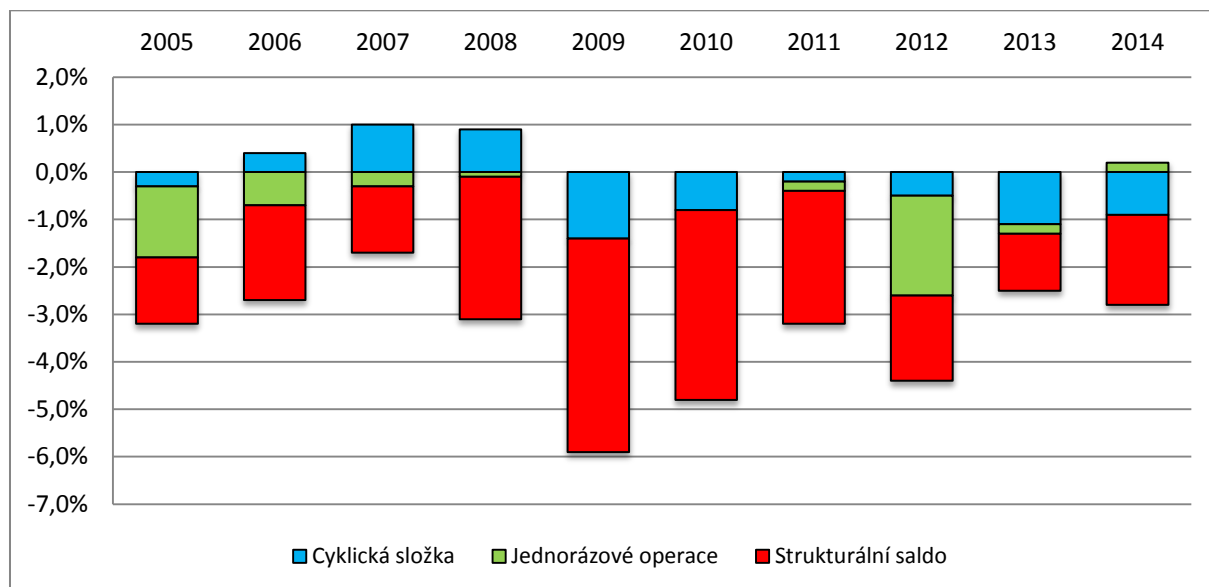
Vláda využije možnost dodatečně se připojit ke Smlouvě o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii, která byla podepsána dvaceti pěti členskými státy EU 2. března 2012 (obecně nazývaná fiskální pakt).¹

Souhlas s přistoupením ČR ke Smlouvě o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii vyslovila vláda na svém jednání dne 24. března t. r. Smlouva bude na ČR jako stát mimo eurozónu aplikována až od okamžiku přijetí eura. V rámci vnitrostátního ratifikačního procesu musí souhlas s přistoupením ČR vyslovit ústavní většinou obě komory Parlamentu ČR, a následně prezident republiky podepíše listinu o přistoupení.

3.1.2. Ukončení postupu při nadměrném schodku

Ukončení postupu při nadměrném schodku je v krátkodobém horizontu prvořadým cílem České republiky v oblasti fiskální politiky, k jehož splnění se vláda staví s maximální odpovědností. Možnosti splnění tohoto cíle nasvědčuje aktualizovaný odhad výsledku hospodaření vládního sektoru pro rok 2013, který počítá s deficitem ve výši 2,5 % HDP, tj. 96 mld. Kč. Vlivem fiskálního úsilí, které je za rok 2013 odhadováno na 0,7 p.b., dosáhlo strukturální saldo -1,2 % HDP, a výrazně se tak přiblížilo úrovni střednědobého rozpočtového cíle pro ČR (strukturální saldo ve výši -1 % HDP). Záměrem vlády je pokračovat v provádění odpovědné fiskální politiky i nadále.

¹ Kromě České republiky se k fiskálnímu paktu zatím nepřipojily Spojené království a Chorvatsko, které se stalo členem EU 1. července 2013. Belgie dosud nedokončila vnitrostátní ratifikační proces.

Graf 1: Saldo vládního sektoru (% HDP) – bude aktualizováno

Zdroj: MF, 2014

3.1.3. Rozpočtová strategie 2014 až 2017

Deficit státního rozpočtu na rok 2014 byl schválen ve výši 112 mld. Kč, podíl deficitu hospodaření vládního sektoru na HDP má být udržen na úrovni 2,7 %.

Pro rok 2015 byl schválen fiskální cíl pro podíl deficitu vládního sektoru na HDP 2,9 % a pro rok 2016 2,8 %. Fiskální úsilí je pro všechny tři roky nastaveno mírně stimulačně. Strukturální deficit veřejných rozpočtů přetrvávají. Pro rok 2014 je predikováno fiskální úsilí -0,8 p.b. V roce 2014 by předpokládaná výše strukturálního schodku měla dosáhnout -1,9 % HDP.

Rozpočtová strategie nové vlády, jejímž cílem zůstává udržet schodek hospodaření sektoru vládních institucí pod 3 % HDP, bude podrobněji řešena v aktualizovaném Konvergenčním programu, jehož předání institucím EU se předpokládá do konce dubna 2014. Pro ČR nadále platí, že ve středním horizontu by měla dosáhnout strukturálního deficitu ve výši 1 % HDP.

Státní rozpočet na rok 2014 (i následně) respektuje potřebu investic do vzdělání, vědy, výzkumu, dopravní infrastruktury a dalších potenciálně růstových opatření. Pro tyto účely se předpokládá také čerpání fondů EU a lze pro ně využít prostředky z nespotřebovaných nároků. V důsledku dosavadního nepříznivého hospodářského vývoje je fiskální strategie ČR nastavena tak, aby v rámci svých omezených možností podpořila oživení české ekonomiky.

Při sestavování státního rozpočtu si vláda klade za cíl podporu hospodářského růstu, zaměstnanosti, rodin s dětmi a fungujícího státu. Zdroje na potřebné investice chce získat restrukturalizací výdajů veřejných rozpočtů při omezení svých provozních výdajů i zlepšováním výběru daní.

3.1.4. Čerpání evropských fondů v programovém období 2007-2013

Programové období 2007-2013 se blíží do své závěrečné fáze ukončování. Do Evropské komise zbývá zaslat k proplacení prostředky zhruba ve výši 12 mld. EUR, neboli 46,1 % alokace (údaje k 3. 1. 2014). Rozhodnutím / Smlouvou o poskytnutí dotace je ke stejnému datu pokryto 91 % z alokace na programové období 2007-2013. Ve státním rozpočtu je počítáno s dostatkem prostředků na financování projektů spolufinancovaných z fondů EU.

ČR se na konci roku 2013 nepodařilo zcela uspokojivě naplnit pravidlo n+2 a n+3, kdy musela vyčerpat prostředky přidělené na rok 2010 (kdy platilo pro ČR pravidlo n+3), tak na rok 2011 (kdy se na ČR začalo vztahovat pravidlo n+2). ČR tak musela do konce roku 2013 vyčerpat cca 65 % veškerých zdrojů

alokovaných na toto období, přičemž se jí z této částky nepodařilo vyčerpat necelá 3 % (12 mld. Kč dle přepočtu podle lednového kurzu), o které nenávratně přijde, pokud se jí nepodaří vyjednat s Evropskou komisí výjimky. Možnou výjimku představuje aplikace článku 95 Obecného nařízení, podle něhož je možné snížit automatické zrušení závazku o objem prostředků, které nemohly být vykázány Evropské komisi, a to z důvodu pozastavení operací soudním řízením nebo řízením o správním opravném prostředku s odkladným účinkem (např. řízením v rámci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže či trestním řízením). Další výjimkou je aplikace článku 96 Obecného nařízení, umožňující zohlednění tzv. „vyšší moci“ – v případě ČR lze za důvody vyšší moci považovat povodně z roku 2013 a ekonomickou krizi. ČR nyní intenzivně vyjednává s Evropskou komisí o možnostech aplikace těchto pravidel s cílem snížení automatického zrušení závazku za rok 2013.

Řídící orgány operačních programů musí do konce roku 2014 naplnit pravidlo n+2 pro alokaci roku 2012 a zbývající alokaci vyčerpat do konce programového období 2007-2013, tj. do 31. 3. 2017. Jednou z hlavních priorit vlády tedy bude, aby ČR splnila na konci roku 2014 závazek vůči Evropské komisi a nepřišla o další prostředky ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, a aby operační programy vyvinuly maximální úsilí vedoucí k vyčerpání celkové alokace programového období 2007-2013. Toto úsilí bude podpořeno jak systémovými kroky uskutečňovanými na úrovni Národního strategického referenčního rámce, které budou prováděny v případě potřeby u rizikových operačních programů, tak ad hoc zásahy v jednotlivých rizikových případech. Česká republika zároveň identifikovala několik slabých míst implementační struktury a v současné době připravuje několik legislativních i nelegislativních opatření vedoucích ke zjednodušení a sjednocení postupů, při respektu pravidel efektivního a transparentního čerpání. V neposlední řadě bude Česká republika věnovat pozornost koordinaci uzavírání programového období 2007-2013, včetně zajištění dostatečných administrativních kapacit.

3.2. Daňová politika

Doporučení Rady č. 2: Snížit vysokou úroveň zdanění práce přesunem zdanění do oblastí, které méně omezují růst, například pravidelně odváděné daně z nemovitostí a daně na silniční motorovou dopravu. Dále zmenšit rozdíly v daňovém zacházení se zaměstnanci a osobami samostatně výdělečně činnými. Zvětšit míru dodržování daňových předpisů a snížit náklady na jejich dodržování vytvořením Jednoho inkasního místa a harmonizováním daňových základů pro daň z příjmu fyzických osob a příspěvky na sociální a zdravotní pojištění.

3.2.1. Změny v daňovém systému

V roce 2013 byla zvýšena sazba **daně z převodu nemovitostí** o 1 p.b. Úprava tohoto charakteru sleduje cíl zvýšením zdanění v oblasti bydlení zvýšit daňové příjmy státního rozpočtu takovým způsobem, který by co nejméně brzdil růst. V roce 2014 dojde ke zvýšení spotřebních daní z tabákových výrobků.

V současné době vláda analyzuje možné návrhy a dopady daňových změn od roku 2016, které se týkají zvýšení **odvodu z hazardu a zdanění loterií provozovaných prostřednictvím internetu** či **zavedení sektorových daní** pro některá regulovaná odvětví jako jsou telekomunikace, energetika či finančníctví. Na základě výsledků těchto analýz bude rozhodnuto o dalším postupu možného zavedení těchto daňových opatření.

S cílem podpořit rodiny s dětmi vláda zvýší **daňové zvýhodnění na druhé a další dítě**. V současné době jsou připravovány návrhy konkrétních parametrů tohoto daňového zvýhodnění.

Vláda sníží nejpozději v průběhu roku 2016 **DPH na léky a knihy**. Vláda také sníží **DPH na nenahraditelnou dětskou výživu**.

Vláda plánuje trvalé ponechání mírné daňové progresy na úrovni dnešní **tzv. solidární přírážky**, která by byla součástí **nového konceptu hrubé mzdy**, namísto současné superhrubé mzdy, od roku 2016. Změna konceptu ze superhrubé mzdy na hrubou mzdu bude provedena tak, aby byla zachována současná míra

zdanění. V rámci solidarity dojde k trvalému zrušení **zastropování odvodů na zdravotní pojištění** od roku 2016.

3.2.2. Omezení paušálních nákladů OSVČ

V roce 2013 byly nastaveny **absolutní stropy u výdajových paušálů pro podnikatele**. Současně bylo zavedeno omezení na uplatňování daňového zvýhodnění na vyživované dítě a manžela/ku bez vlastních příjmů pro osoby, které využívají výdajové paušály.

Vláda dále omezí paušální náklady pro osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) absolutní částkou ve výši 1,2 mil. Kč u činností s paušálními výdaji ve výši 60 %. Zároveň by měla být omezeno uplatnění slevy na poplatníka. Po analýze odvodů zaměstnanců a OSVČ do veřejných rozpočtů vláda navrhne opatření, která přispějí ke **spravedlivějšímu rozložení nákladů na financování veřejných služeb**. OSVČ, které dlouhodobě nevykazují zisk, s výjimkou roku zahájení podnikání + 3 roky, nebudou mít možnost aplikovat některá daňová zvýhodnění.

Zavedením výše uvedených opatření bude docíleno mírného přiblížení daňového zatížení zaměstnanců s OSVČ. V současné době také pokračují práce na **harmonizovaných základech daní a pojištěního**. Parametrické změny sazeb harmonizovaných základů, s jejichž účinností se počítá od roku 2016, by sblížily současně platné míry zdanění OSVČ a zaměstnanců.

3.2.3. Zlepšení výběru daní a boj proti daňovým únikům

Vláda zruší zákon č. 458/2011 Sb. související se zřízením **Jednoho inkasního místa (JIM)**. Platné znění zákona, který byl schválen v roce 2012, neodpovídá současnému legislativnímu stavu dalších souvisejících zákonných norem ani věcnému záměru vlády. Základní myšlenky JIM, kterými jsou zjednodušení výběru a správy daní a pojištěního a omezení rizika výpadku při výběru daní, však vláda podporuje. Navrhované změny budou koncipovány tak, aby nedošlo k výpadku daňových příjmů, tzn. budou rozpočtově neutrální. Současně platné změny, které dále snižovaly daňové zatížení OSVČ oproti daňovému zatížení zaměstnanců, byly z konceptu JIM odstraněny. V případě sjednocování daňových a pojištních základů zůstane původní účel projektu JIM zachován a bude nadále pokračovat. Cílem vlády je úplné sjednocení základů pro výpočet zdravotního a sociálního pojištění jakožto rozpočtově neutrální změna, která rovněž sníží náklady daňových poplatníků.

Vláda připravuje několik dalších opatření vedoucích ke zlepšení výběru daní. Patří mezi ně **digitalizace správy daní, provádění účinných kontrol tržeb** z maloobchodního prodeje a služeb, **snížení limitu pro hotovostní platby** (z 15 na 10 tis. Eur), zavedení zvláštních **informačních povinností pro platby** od právnických a fyzických osob subjektům v daňových rájích, ustavení **povinnosti prokázání původu majetku**, v personálním a technickém **posílení daňové správy**. Základním možným opatřením, které by přispělo ke zvýšení míry digitalizace správy daní, což se projeví mj. vyšší mírou efektivity správců daně, je plošné zavedení elektronického podávání daňových tvrzení od roku 2015.

V současné době se také uvažuje o možném zvýhodnění plátců, kteří by podávali daňové tvrzení elektronickou formou. Cílem vlády je rovněž rozšíření přenesení daňové povinnosti u některých plnění v rámci DPH. V tomto kontextu probíhají práce na **novelě zákona daně z přidané hodnoty**, která do českého daňového systému nově zavádí taxativní výčet činností, u kterých by bylo možné uplatňovat režim přenesené daňové povinnosti. Součástí návrhu této právní normy je i zavedení okruhu činností, na které by bylo umožněno členským státům aplikovat režim přenesené daňové povinnosti pouze na přechodnou dobu. Cílem těchto opatření je možnost operativně reagovat na zvýšený výskyt daňových úniků v souvislosti s daní z přidané hodnoty. Jejich předpokládaná účinnost se plánuje od roku 2015.

3.3. Dlouhodobá udržitelnost veřejných financí

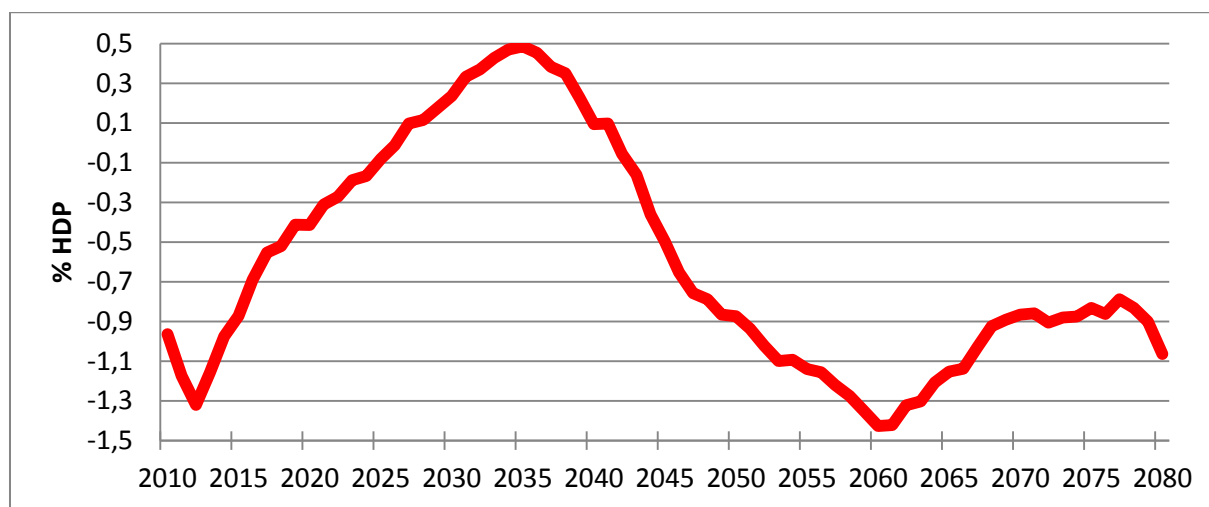
Doporučení Rady č. 3: Zvýšit skutečný věk odchodu do důchodu přizpůsobením věku odchodu do důchodu nebo důchodových dávek změnám ve střední délce života a přezkoumat systém valorizace důchodů. Zvyšování věku odchodu do důchodu doplnit o opatření podporující zaměstnatelnost starších pracovníků a omezit možnosti předčasného odchodu do důchodu. Zejména zrušit veřejnou dotaci pro režim předdůchodu. Přijmout opatření, která by výrazně zlepšila nákladovou efektivnost výdajů na zdravotní péči, zejména na péči v nemocnicích.

3.3.1. Udržitelný systém důchodového pojištění

Novela zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, z roku 2011 zavedla **zvyšování důchodového věku** tempem o 2 měsíce za rok bez stanoveného konečného cílového věku. U žen se jedná o dočasné zvýšení tempa ze 4 měsíců na 6 měsíců za rok do doby sjednocení důchodového věku mužů a žen v roce 2041. Touto změnou se podařilo, v souladu s očekávaným budoucím demografickým vývojem a změnami ve střední délce života², dlouhodobě stabilizovat průměrnou dobu pobírání důchodu pro jednotlivé generace na cca 20 letech.

Vláda si je však vědoma nejistoty vyplývající, zejména v delším časovém horizontu, z možného odchýlení skutečného vývoje od aktuálních demografických prognóz. S ohledem na to byl připraven diskusní materiál o možnosti zavedení standardizované **procedury pravidelné revize tempa zvyšování důchodového věku**. Revizní mechanismus umožní v pravidelných intervalech sledovat a hodnotit vývoj demografických ukazatelů. V případě, že se bude jejich vývoj odchylovat od očekávaných a požadovaných hodnot, bude zahájen proces, který by změnou tempa zvyšování důchodového věku navrátil hodnoty očekávané střední délky dožití při dosažení důchodového věku do požadovaného pásma.

Graf 2: Odhadované saldo důchodového účtu dle projekcí MPSV (v % HDP)

Zdroj: MPSV, 2014

Vláda připravila **novelu zákona o důchodovém pojištění**, dle které se od roku 2015 budou důchody valorizovat na základě rozhodnutí vlády, nejméně však o 100 % růstu indexu spotřebitelských cen a třetiny nárůstu reálné mzdy. Zvláštní ustanovení novely zákona současně garantuje, že zvýšení důchodů v roce 2015 bude minimálně o 1,8 %. Cílem je zejména zastavit pokles reálné hodnoty důchodů a zamezit snižování životní úrovně důchodců.

Byla ustavena odborná komise složená ze zástupců odborné veřejnosti, politické reprezentace a sociálních partnerů, která navrhne všeobecně akceptovatelné změny v důchodovém systému. Tyto změny mají

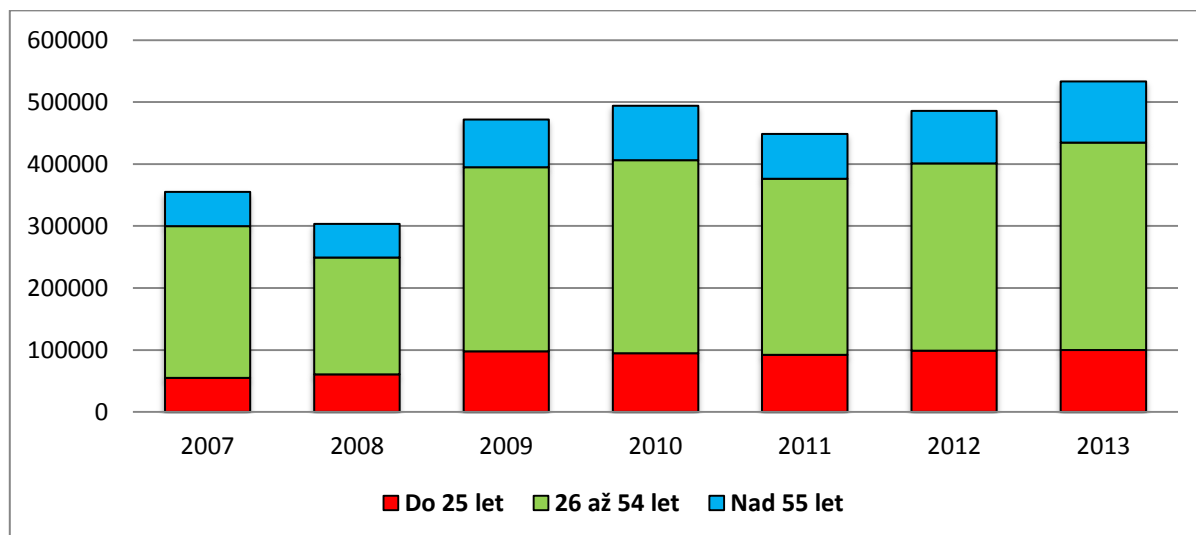
² Prognózováno Eurostatem i národními demografickými institucemi.

spočívat ve vzájemně provázaném souhrnu konkrétních návrhů, které přinesou dlouhodobě stabilní uspořádání důchodového systému, udržitelnost jeho financování a přiměřenost poskytovaných dávek.

3.3.2. Zaměstnatelnost starších pracovníků

V kontextu demografických trendů je participace starších pracovníků na trhu práce nezbytným předpokladem pro dlouhodobou udržitelnost penzijního systému. Vláda proto věnuje zaměstnatelnosti a zaměstnanosti starších osob zvýšenou pozornost. Prioritou je maximální využití pracovního potenciálu starších osob a zároveň předcházet předčasnému opuštění trhu práce.

Graf 3: Struktura uchazečů o zaměstnání

Zdroj: MPSV, 2014

Vláda považuje za velmi důležité udržení zaměstnanců v předdůchodovém věku v zaměstnání i celkové posílení jejich jistot na trhu práce.

V rámci nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti jsou osoby starší 55 let jednou z primárních cílových skupin. Zaměstnávání starších osob (55+) v rámci společensky účelných pracovních míst je navíc bonifikováno možností poskytnout vyšší měsíční příspěvek (až 24 000 Kč). Osoby starší 50, resp. 55 let jsou rovněž umísťovány na veřejně prospěšné práce a na rekvalifikační kurzy, zejména na kurzy zaměřené na obecné vzdělávání (např. počítačová gramotnost). Tato věková skupina může těžit rovněž z podpory vytváření zkrácených pracovních úvazků. Zaměstnavatelům, kteří na jednom pracovním místě v rámci společensky účelného pracovního místa nebo v rámci veřejně prospěšných prací zaměstnají dva pracovníky na zkrácený úvazek, je v součtu poskytován vyšší příspěvek než v případě, kdy zaměstnají jen jednoho pracovníka na celý úvazek.

Kromě výše popsaných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, které vytvářejí základní obecný rámec, jsou dále realizovány **regionální individuální projekty (RIP)** v působnosti krajských poboček Úřadu práce ČR, které se zaměřují na kombinaci více nástrojů, zejména na poradenské aktivity kombinované s rekvalifikacemi a podporu vytvoření dotovaného místa (společensky účelného pracovního místa), a které zohledňují konkrétní regionální podmínky. Na cílovou skupinu 50+ je aktuálně zaměřeno 9 realizovaných RIP, u dalších 26 RIP je tato skupina jednou z podporovaných skupin.

Aktuálně jsou též na počátku své realizace nové projekty **„Generační tandem – podpora generační výměny“**, zaměřené na zajištění generační výměny a podpory mezigenerační solidarity na trhu práce prostřednictvím udržení v zaměstnání pracovníků v předdůchodovém věku a posílení souladu mezi kvalifikační nabídkou a poptávkou na trhu práce u osob na trh práce nově vstupujících. Projekty podpoří přenos pracovních zkušeností na osoby vstupující na trh práce, a to bez předchozích pracovních zkušeností. Současně si projekty také slibují podporu delší zaměstnatelnosti starších osob v předdůchodo-

vém věku, kdy dochází ke snížení produktivity nebo aktivity v rámci pracovní činnosti. Projekty „Generační tandem“ budou pilotně realizovány v Karlovarském kraji, ve Středočeském kraji a v Olomouckém kraji v období od 1. dubna 2014 do 31. října 2015.

Kromě výše uvedených programů na podporu zaměstnanosti osob v předdůchodovém věku vláda plánuje zavedení **slevy na sociálním pojištění** pro vybrané kategorie, včetně osob ve věku nad 50 let, dlouhodobě nezaměstnané absolventy a matky po rodičovské dovolené.

Od roku 2015 je plánováno zavedení možnosti uplatňovat **základní slevu na poplatníka i pro pracující důchodce**, čímž dojde ke snížení zdanění této skupiny poplatníků a podpoře zaměstnanosti pracovníků v důchodovém věku.

V souladu s plněním opatření uvedených v Národním akčním plánu podporujícím pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017 byla při Radě vlády pro seniory a stárnutí populace v dubnu 2013 zřízena **pracovní skupina k Age Managementu**. K jejím hlavním úkolům patří prosazování systému řízení, který zohledňuje věk a schopnosti zaměstnanců (tj. Age Management) mezi zaměstnavateli.

3.3.3. Předdůchody

Vláda má výhrady vůči doporučení v části týkající se zrušení veřejné dotace pro režim předdůchodu. Nejedná se o státní podporu samotných předdůchodů, jako způsobu pobírání dávek ze systému doplňkového penzijního spoření, který je státem podporován jako celek. Jde pouze o možnost využití vlastních naspořených prostředků v období blízkém důchodovému věku. Opatření nevytváří podněty k předčasnému opuštění trhu práce, ale napomáhá překonat obtížnou životní situaci v období, ve kterém je pro tyto osoby obtížné nalézt uplatnění na trhu práce.

Účastníci systému doplňkového penzijního spoření se využitím předdůchodu mohou vyhnout trvalému krácení starobního důchodu, k němuž by došlo v případě využití předčasného důchodu. Nelze hovořit o veřejné dotaci pro režim předdůchodů, protože státní příspěvek je poskytován všem účastníkům doplňkového penzijního spoření, bez ohledu na to, jaký druh dávky, již může být i předdůchod (ten je jen specifickou dávkou doplňkového penzijního spoření, která splňuje stanovené charakteristiky), si vyberou.

Vzhledem k velmi malému počtu účastníků, kteří se do systému předdůchodů zapojili³, lze vliv na dlouhodobou udržitelnost veřejných financí navíc považovat za zcela zanedbatelný. V kontextu mírného dopadu předdůchodů na oblast veřejných financí i zaměstnanosti a s ohledem na konsensus sociálních partnerů k tomuto opatření, se změna tohoto systému nepředpokládá.

3.3.4. Kvalitní a efektivní zdravotní péče (bude dopravováno)

Hlavním cílem vlády je zajistit ekonomickou stabilitu, efektivitu a transparentnost systému veřejného zdravotnictví, zdravotních pojišťoven a poskytovatelů zdravotních služeb. V roce 2014 vláda uskuteční další kroky k zajištění dlouhodobé finanční udržitelnosti systému veřejného zdravotnictví a dalšímu zvyšování kvality, efektivita a účelnosti péče poskytované pacientům.

(Bude dopracováno a rozesláno dodatečně)

3.4. Veřejné služby zaměstnanosti a zlepšování služeb péče o děti

Doporučení Rady č. 4: Vyvinout další úsilí k posílení efektivnosti a účinnosti veřejných služeb zaměstnanosti. Výrazně zvýšit dostupnost zařízení péče o děti podporujících sociální začlenění se zaměřením na děti do tří let a zvýšit účast romských dětí, a to zejména přijetím a provedením zákona o službách péče o děti a zvýšením kapacity veřejných i soukromých služeb péče o děti.

³ V roce 2013 se jednalo o 261 osob, tj. celoroční náklad cca 1 mil. Kč.

3.4.1. Posílení veřejných služeb zaměstnanosti

V souladu s doporučením je záměrem vlády **modernizovat systém veřejných služeb zaměstnanosti** a posilovat kapacitu a efektivitu služeb zaměstnanosti v jednotlivých oblastech, a to mj. i s využitím evropských fondů. Pozornost bude věnována nejvíce ohroženým skupinám, jako jsou matky po návratu z mateřské dovolené, mládež do 30 let, občané v předdůchodovém věku, pracovníci s nízkou kvalifikací, osoby ohrožené sociálním vyloučením a lidé se zdravotním postižením.

Ve druhém pololetí 2013 byl zahájen proces postupné **reorganizace a stabilizace Úřadu práce ČR**, jehož cílem je odstranit nedostatky v jeho nastavení a fungování. Postupně dochází k posilování schopnosti úřadu zabezpečovat agendy zaměstnanosti. Od 1. 9. 2013 přibýlo 700 systemizovaných pracovních míst určených pro realizaci aktivní politiky zaměstnanosti, zejména při spolupráci se zaměstnavateli a samosprávnými orgány. Personální posílení provázelo zvýšení finančních prostředků na mzdy a související provozní výdaje. Další posilování personální kapacity je řešeno prostřednictvím projektů realizovaných v rámci OP Lidské zdroje a zaměstnanost.

Vláda připraví **novelu zákona č. 73/2001 Sb., o Úřadu práce ČR** upravující systém tak, aby lépe odpovídal potřebám a požadavkům českého trhu práce. Novela upraví organizační strukturu úřadu na základě důsledné aplikace principu subsidiarity. Jejím cílem je zvýšení odpovědnosti za výkon a realizaci aktivní politiky zaměstnanosti pracovišť na nižší regionální úrovni, zlepšení spolupráce s aktéry na trhu práce a zefektivnění řízení z úrovně generálního ředitelství směrem ke krajským pobočkám z pohledu kvalitnější podpory regionů. Za účelem lepšího sladění nabídky a poptávky na trhu práce a efektivního začleňování uchazečů o práci do pracovního procesu je posilována kooperace poboček Úřadu práce s lokálními podnikatelskými subjekty tak, aby existoval oboustranný informační tok ohledně pracovních příležitostí a poptávaných potenciálních zaměstnanců. S cílem zkvalitnění poskytovaných služeb zaměstnanosti vláda podpoří vytvoření odpovídajících materiálně technických podmínek.

V nadcházejícím období hodlá vláda **rozšířit a individualizovat poradenské služby** jako základního prostředku prevence boje proti nezaměstnanosti a efektivního nástroje podpory rozvoje zaměstnanosti. Bude zavedena cílenější realizace nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti (APZ) reflektující míru znevýhodnění podpořených osob na trhu práce, budou odzkoušeny nové způsoby práce s uchazeči o zaměstnání, jako jsou koučing či mentoring, dále budou pilotovány flexibilní způsoby zaměstnávání a odměňování, budou realizována opatření (nástroje) zaměřené na dlouhodobou integraci znevýhodněných osob na trhu práce (např. formou podpory integračních pracovních míst). Budou vytvořeny standardy poradenských služeb, ve kterých bude sledována a hodnocena kvalita poskytovaných služeb. V tomto kontextu bude také zajištěno zvyšování odborných znalostí a dovedností zaměstnanců Úřadu práce ČR, což podpoří kvalitu poskytovaných služeb.

Základní podmínkou výkonu a fungování Úřadu práce ČR je zajištění funkčnosti informačního systému propojujícího data spojená se službami zaměstnanosti v celé ČR. Dále je nutné zajistit **rozvoj samoobslužných elektronických systémů**, poradenských a informačních nástrojů, tak aby došlo ke sladění nabídky a poptávky na trhu práce. Od 1. 1. 2014 došlo k návratu k původnímu informačnímu systému, což zajistilo stabilní prostředí pro zaměstnance i klienty Úřadu práce ČR. V současné době probíhají přípravy na vyhlášení nového zadávacího řízení, které zajistí moderní a efektivní informační systém splňující všechny funkční i právní požadavky.

V roce 2013 se zvýšil počet účastníků v opatřeních aktivní politiky zaměstnanosti. Do rekvalifikací bylo zařazeno 41 438 uchazečů⁴, v rámci společensky účelných pracovních míst bylo podpořeno 21 716 uchazečů⁵ a v rámci veřejně prospěšných prací 21 839 uchazečů⁶. Celkově se rozpočet aktivní politiky zaměstnanosti zvýšil z 2 595 621 Kč v roce 2012 na 4 285 714 Kč v roce 2013, tj. o 65%.

3.4.2. Rozvoj služeb péče o děti

⁴ oproti 26 016 v roce 2012.

⁵ oproti 11 380 v roce 2012.

⁶ oproti 12 833 v roce 2012.

V oblasti předškolní péče učinila vláda řadu opatření vedoucích k rozvoji alternativních předškolních zařízení a služeb, jež jsou cílena na rychlejší návrat rodičů pečujících o dítě k výdělečné činnosti. Stěžejním opatřením je **návrh zákona o dětské skupině**, který byl vládou schválen v lednu 2014. Ten upravuje nový typ služby péče o děti na neziskové bázi, s cílem rozšířit spektrum služeb péče o děti a zvýšit kapacitu služeb péče o děti, umožnit rodičům sladit profesní a rodinný život a návrat na trh práce. Návrh zákona dále obsahuje související daňová opatření k podpoře rozvoje služeb péče o děti, tj. daňovou uznatelnost nákladů na zajištění těchto služeb ze strany zaměstnavatelů a slevu na dani z příjmů pro výdělečně činné rodiče při zajištění služeb péče o jejich děti. Návrh zákona byl dne 10. ledna 2014 předložen Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR k projednání.

V návaznosti na schválení profesních kvalifikací **Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky** a **Chůva pro dětské koutky** v roce 2012 probíhaly v roce 2013 zkoušky pro získání osvědčení o způsobilosti a byly udělovány autorizace pro tyto profesní kvalifikace. Celkem bylo uděleno 23 autorizací 15 autorizovaným osobám. Pro získání osvědčení o způsobilosti k těmto profesním kvalifikacím proběhlo v roce 2013 32 zkoušek, které úspěšně absolvovalo celkem 137 uchazeček.

Pokračuje realizace systémových projektů na podporu rovnováhy mezi pracovním a osobním životem. Cílem projektu **Audit rodina a zaměstnání** je dosáhnout optimální prorodinně orientované strategie ve firmách, která umožní rodičům s nezaopatřenými dětmi nebo závislými členy rodiny optimálně sladit pracovní a rodinný život a zlepšit tak jejich uplatnění na trhu práce. Projekt byl úspěšně zakončen v únoru 2014 a jeho výstupy budou dále využity. V rámci projektu **Sladění práce a rodiny inspirované příklady dobré praxe v Evropě** jsou prostřednictvím spolupráce se zahraničními partnery získávány zkušenosti v problematice možnosti úprav pracovních podmínek a rozvoje služeb péče o děti s cílem získané příklady dobré praxe využívány k podpoře rozvoje českého trhu práce.

Rozvoj územně a finančně dostupných služeb péče o děti je podporován rovněž grantovými projekty OP LZZ. Z 366 projektů dosud podpořených v oblasti podpory 3.4⁷ eviduje ČR 124 projektů zaměřených na služby péče o děti, tedy 34 % projektů.

S využitím evropských fondů a nově vzniklého národního fondu vláda v nadcházejícím období poskytne obcím prostředky na vytvoření dodatečné kapacity mateřských škol. Dále budou ověřeny podmínky pro zařazování dvouletých dětí do mateřských škol zařazených do školského rejstříku a na základě výsledků vláda upraví legislativu pro předškolní vzdělávání. Vláda počítá v horizontu 3-4 let se zavedením povinného posledního roku předškolního vzdělávání.

3.5. Kvalita veřejné správy, boj proti korupci, administrace fondů EU a provádění veřejných zakázek

Doporučení Rady č. 5: Zajistit provádění protikorupční strategie na období 2013–2014. Přijmout zákon o státních úřednících, který by měl zajistit stabilní, výkonné a profesionální služby státní správy. Zlepšit správu prostředků z fondů EU s ohledem na programové období 2014–2020. Posílit kapacity pro provádění veřejných zakázek na místní a regionální úrovni.

3.5.1. Kvalitní a transparentní státní správa

Kvalitní fungování státní správy a s tím související přijetí **zákona o státní službě** je pro vládu ČR jednou z hlavních priorit. Hlavním cílem je přijmout funkční a kvalitní zákon, který bude zajišťovat nezávislou, profesionální, transparentní a korupci odolávající státní správu. Zákon, jenž upraví právní poměry zaměstnanců ve správních úřadech, by měl zajistit stabilitu a odpolitizování rozhodovacích, řídicích a personálních procesů. Bude také definovat kritéria pro odměňování úředníků, určovat vzdělávací systém a obecně také personální politiku státní služby.

⁷ Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a sladění pracovního a rodinného života.

Poslaneckou iniciativou je novelizován zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), který prošel prvním čtením 21. ledna 2014. Předložení paragrafového znění komplexního pozměňovacího návrhu do výborů Poslanecké sněmovny je plánováno na počátek dubna 2014. Samotná účinnost služebního zákona bude několikafázová.

Počítá se se založením Generálního ředitelství státní služby k 1. 7. 2014 (tato část služebního zákona je už teď účinná). To bude připravovat všechny relevantní služební prováděcí předpisy a dohlížet nad implementací služebního zákona ve správních úřadech. Významným krokem k implementaci bude zřízení pozic státních tajemníků na ministerstvech a změna vedoucích zaměstnanců na představené (vše při transparentně nastavených a povinných výběrových řízeních). Kroky vedoucí ke změně managementu a systému řízení dotčených subjektů budou provedeny během roku 2015. Paralelně budou nastavena pravidla a principy vstupu stávajících zaměstnanců do služebního poměru. Většinová účinnost služebního zákona by měla být připravena k 1. 1. 2016.

Během přechodného období se počítá s tvorbou analýz stávajícího stavu personální práce, systemizace, vzdělávání a odměňování, s přípravou metodik podle principů stanovených služebním zákonem a s tvorbou služebních prováděcích předpisů. Zároveň budou konány kulaté stoly, odborné semináře a konference jak pro zástupce dotčených subjektů, tak pro širokou odbornou i laickou veřejnost, které povedou k větší vizibilitě a propagaci služebního zákona, k začlenění stakeholderů do procesu implementace, a tím k usnadnění této složité paradigmatické změny.

Právní postavení úředníků územních samosprávních celků bude i nadále upraveno zákonem č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávních celků, který je účinný již od 1. ledna 2003 a který, pokud jde o kategorii úředníků podléhajících jeho režimu, plně vyhovuje požadavkům chápání veřejné správy jako veřejné služby.

3.5.2. Bój proti korupci

Bój s korupcí představuje jednu z hlavních priorit vlády. V lednu roku 2013 byla schválena **Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014**, jejímž obsahem jsou úkoly, za jejichž plnění jednotliví gestoři věcně i časově odpovídají. Z důvodu politických změn v roce 2013 nebyla řada úkolů protikorupční strategie vlády splněna a jejich plnění bylo odloženo. Ze 73 úkolů (14 legislativních a 59 nelegislativních) bylo splněno dosud 39 nelegislativních úkolů. Mezi nejvýznamnější patří schválení Rámcového rezortního interního protikorupčního programu, zpracování metodiky veřejných zakázek malého rozsahu, zveřejňování státního rozpočtu a státního závěrečného účtu v přehledně po jednotlivých kapitolách a položkách, zveřejňování poradců a poradních orgánů, posílení elektronizace zadávacích řízení či zpracování metodických dokumentů pro čerpání z fondů EU v programovacím období 2014+.

Z legislativních úkolů sice bylo jednotlivými ministerstvy splněno několik úkolů, avšak jejich legislativní vývoj byl ukončen rozpuštěním Poslanecké sněmovny. Na dílčích úkolech Strategie vláda i nadále pracuje (např. příprava nového zákona o státním zastupitelství, zákona o elektronické Sbírce zákona a mezinárodních smluv či úpravě trestněprávních předpisů ohledně správy zajištěného majetku nebo odčerpávání výnosů z trestné činnosti).

V nadcházejícím období vláda vypracuje novelu zákona o střetu zájmů, která zavede elektronické vyplňování a zveřejňování majetkových přiznání politiků. Dále předloží návrh zákona, který vedle akcí na majitele zajistí transparentnost vlastnictví i u společností s akciemi na jméno a umožní oprávněným státním orgánům zjistit majitele akcií společnosti po celou dobu její existence. Také vypracuje zákon o centrálním registru všech smluv uzavřených veřejnou správou nad určený minimální finanční limit a zpřísní systém financování politických stran zavedením výdajového limitu pro volební kampaně a uzákoněním limitu pro dary od fyzických a právnických osob. V neposlední řadě se bude vláda věnovat i ochraně oznamovatelů (whistleblowerů) a po vydání příslušného dokumentu připraví i legislativní řešení této problematiky, nejdříve však v roce 2015.

3.5.3. Správa prostředků z fondů EU s ohledem na programové období 2014-2020

Při přípravě programového období 2014-2020 byla stěžejním aspektem zejména zkušenost z období 2004-2006 a 2007-2013, a proto příprava vyšla mj. z analýzy implementačního prostředí programového období 2007-2013. Ta poukázala zejména na potřebu stanovení jednotných pravidel pro všechny subjekty zapojené do implementace kohezní politiky v ČR. V únoru 2013 proto vláda přijala Koncepti jednotného metodického prostředí, která tvoří základní rámec pro tvorbu a nastavení pravidel pro programové období 2014-2020. V návaznosti na tento dokument jsou na národní úrovni připravovány metodické dokumenty pro jednotlivé oblasti implementace. V průběhu roku 2013 bylo vládou schváleno celkem šest metodických dokumentů, schválení dalších pěti dokumentů následovalo v lednu 2014. Zbýlé by měly být dokončeny a schváleny do poloviny roku 2014. Metodické dokumenty jsou zpracovávány v souladu s relevantními nařízeními a dalšími dokumenty EU, právními předpisy ČR, ve spolupráci se zástupci řídicích orgánů a dalších partnerů i potenciálních žadatelů a příjemců, s ohledem na názory širokého spektra účastníků a reflexi zkušeností z předchozích programových období. Značný důraz je kladen na posílení strategického plánování, zvýšení efektivity systému řízení, zjednodušení, snížení administrativní zátěže a na posílení důležitosti dosahování cílů a plánovaných výsledků.

3.5.4. Zadávání veřejných zakázek

Za účelem poskytování metodické podpory zadavatelům veřejných zakázek bude připraven vzdělávací program, v jehož rámci budou zainteresovaným subjektům poskytnuty informace o české právní regulaci zadávání veřejných zakázek, v jehož rámci budou poskytovány nejen teoretické, ale též praktické a empirické výklady a zohledněna rozhodovací praxe orgánů dohledu. Tento program bude dostupný pro všechny zadavatele zdarma a bude probíhat celoplošně tak, aby se jej mohli zúčastnit zástupci regionálních a lokálních zadavatelů.

Další podpora zadavatelů včetně zadavatelů regionálních a lokálních by měla spočívat ve zvýšeném důrazu na metodickou činnost. V souvislosti s tím by měly být publikovány metodické postupy při zadávání veřejných zakázek a proveden rozbor a řešení konkrétních problémů, se kterými se zadavatelé mohou setkat a se kterými se i standardně setkávají. Pro zadavatele i dodavatele veřejných zakázek budou též připraveny vzdělávací semináře a e-learningové kurzy. Dále budou připraveny publikace s praktickými postupy zadávání veřejných zakázek.

V rámci provedené analýzy stávající legislativní úpravy vyšlo najevo několik problematických oblastí týkajících se především obtížné administrace veřejných zakázek a přílišné zátěže pro jejich zadavatele na regionální a obecní úrovni. Vláda v návaznosti na to v září roku 2013 předložila jako tzv. zákonné opatření Senátu návrh novely zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, které bylo schváleno Senátem dne 10. října 2013 a účinnosti nabylo 1. ledna 2014. To by mělo přispět k zajištění odpovídající kapacity zadávání veřejných zakázek na místní a regionální úrovni.

ČR se také aktivně podílela na legislativním procesu v souvislosti s tzv. balíčkem zadávacích směrnic⁸, který je připravena transponovat do svého právního řádu. V návaznosti na evropskou legislativu vláda připravuje nový zákon o veřejných zakázkách. Důraz je kladen především na to, aby nastavené postupy byly co možná nejméně administrativně a aplikačně náročné, zároveň ovšem souladné se základními zásadami zadávání veřejných zakázek, tedy zásadou rovného zacházení, nediskriminace, transparentnosti a nově též přiměřenosti.

3.6. Kvalita vzdělávání a financování výzkumných institucí

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady o zadávání veřejných zakázek (tzv. klasická směrnice), směrnice Evropského parlamentu a Rady o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb (tzv. sektorová) a směrnice Evropského parlamentu a Rady o udělování koncesí (tzv. koncesní směrnice).

Doporučení Rady č. 6: Vytvořit ucelený hodnotící rámec vzdělávání na základních školách a podniknout cílené kroky na podporu škol, jež vykazují slabší výsledky. Přijmout opatření ke zlepšení systému akreditace a financování vysokých škol. Zvýšit podíl finančních prostředků přidělovaných výzkumným institucím na základě výkonu.

3.6.1. Hodnotící rámec vzdělávání na základních školách

V souladu s doporučením je ověřována možnost zavedení počítačového testování v rámci **testování výsledků žáků 5. a 9. tříd**. Opatření by mělo zajistit rychlejší a spolehlivější elektronické testování a pracování získaných dat, jež umožní přijímat rychlá cílená podpůrná opatření na pomoc školám, ve kterých žáci nedosahují ani požadovaného minima, a to na úrovni národní, zřizovatele i každé školy.

Obě provedené celoplošné generální zkoušky procesu elektronického ověřování výsledků žáků v počátečním vzdělávání jednoznačně prokázaly, že tento způsob externí evaluace je velmi komfortní a moderní metodou se zásadními přínosy pro všechny aktéry vzdělávacího procesu, a při dodržení doporučených principů má značný potenciál přispět ke zkvalitnění vzdělávání v ČR.

Testování výsledků žáků 5. a 9. ročníků bude probíhat formou výběrových šetření Česká školní inspekce. Tento nástroj je již v současné době k dispozici školám a žákům, i pro potřeby domácího testování. České školní inspekce bude tento nástroj v maximální míře využívat pro hodnocení kvality vzdělávání jednotlivých škol.

3.6.2. Akreditace a financování vysokých škol

Zásadním krokem v oblasti vysokého školství je **novela zákona č. 111/1998 Sb.**, o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). Hlavní oblasti, jichž se bude týkat, jsou akreditace a hodnocení kvality, kontraktové financování, organizační a personální autonomie vysokých škol a možnost vysoké školy zřídit veřejnou výzkumnou instituci. Předpokládaný termín předložení vláde je v září 2014.

V rámci novely zákona by měl být proces akreditace založen na hodnocení činnosti podle stanovených standardů zohledňujících 3 profily studijních programů. Cílem je zvýšení transparentnosti systému, profesionalizace hodnocení a snížení administrativní náročnosti procesu akreditace. Národní akreditační agentura by měla, jako profesionální správní úřad, rozhodovat ve správním řízení o akreditacích. Zavedeny by měly být tzv. institucionální akreditace a akreditace oblasti vzdělávání pro příslušný typ studia na vysoké škole. Vysoká škola by mohla získat akreditaci oblasti vzdělávání pouze v případě, že získá institucionální akreditaci. Pokud vysoká škola získá akreditaci oblasti vzdělávání, mohla by autonomně v rámci své vnitřní akreditace rozhodovat o studijních programech a realizovat je v rámci akreditace oblasti vzdělávání, již je držitelem. Doba platnosti institucionální akreditace a akreditace oblasti vzdělávání bude navrhována pro období až 10 let. Akreditace habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem by měly být podmíněny udělením institucionální akreditace. Akreditace studijního programu bude užíta, požádá-li o ni sama vysoká škola, nebude-li vysoká škola držitelem institucionální akreditace, nebo bude-li mít omezenou akreditaci oblasti vzdělávání. Hlavní důraz přitom musí být kladen na reálný výkon vysoké školy, nikoliv na atributy (počet profesorů, docentů apod.).

Navrhované zavedení formy financování na základě rámcové smlouvy by mělo lépe provázet strategické záměry vysoké školy s financováním jejích činností a vysoké škole přinést vyšší míru stability jejího financování. Rámcová smlouva by měla být smlouvou mezi státem (MŠMT) a veřejnou vysokou školou uzavíranou na dobu 3 let s klouzavým charakterem (prostřednictvím dodatků ke smlouvě) a každoročně aktualizovanou v souladu s Aktualizací Dlouhodobého záměru vysoké školy. Rámcová smlouva by měla být založena na systému kvalitativních a kvantitativních ukazatelů. Kvantitativní ukazatele by měly vycházet zejména ze současné struktury přepočtených počtů studentů a absolventů a normativních studií, a to v typech a profilech studijních programů v jednotlivých oblastech vzdělávání. Kvalitativní parametry by měly být specificky navrženy pro jednotlivé typy a jednotlivé profily studijních programů.

Vláda zároveň každoročně zohledňuje oblast kvality jako jednu z klíčových priorit aktualizací dlouhodobého záměru pro oblast vysokého školství. I nadále tvoří kvalita jeden z indikátorů financování. V roce 2014 budou představeny výsledky IPn KVALITA zaměřeného na rozvoj, hodnocení, zajišťování a management kvality na vysokých školách. Ze strategických plánů vysokých škol pro rok 2014 vyplývá, že řada škol již řadu aktivit v této oblasti realizuje a plánuje vytvořit oddělení kvality jako samostatná pracoviště. Oblastí kvality a financování se zabývá i IPn KREDO.

3.6.3. Financování výzkumných organizací

Vláda připravuje nový systém hodnocení výsledků výzkumných organizací, na základě kterého budou rozdělovány veřejné prostředky výzkumným organizacím. Pilotní ověření **nové metodiky hodnocení výsledků a financování výzkumu, vývoje a inovací** je předpokládáno v roce 2015 a s jejím plným uplatněním v rámci systému hodnocení výsledků a institucionálního financování je počítáno od roku 2016. Pro přechodné období 2013 až 2015 byl vládou dne 19. června 2013 schválen metodický pokyn založený na kombinaci „peer review“ a strojového hodnocení, oborové závislosti prováděných hodnocení, zohlednění kvality dosažených výsledků, ohodnocení na úrovni výzkumných organizací a samostatném hodnocení reálných přínosů výsledků aplikovaného výzkumu a inovací.

Kromě přípravy nové metodiky hodnocení výsledků výzkumu, vývoje a inovací a institucionálního financování výzkumných organizací zahájí vláda přípravu **nové metodiky hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací**. Cílem bude vytvoření nového systému hodnocení účelového financování výzkumu, vývoje a inovací zahrnujícího ex-ante, interim a ex-post fázi, v jejichž rámci bude probíhat důsledné (ex-ante) zhodnocení potřeb a analýza intervenční logiky programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací, (interim) hodnocení jejich efektivity v průběhu realizace a (ex-post) zhodnocení dosažených výsledků výzkumu, vývoje a inovací a dopadů programů na rozvoj národního inovačního systému ČR. Tvorbou metodiky se bude podrobně zabývat pracovní skupina, s jejímž zřízením se za tímto účelem počítá. Vláda počítá se schválením materiálu do konce roku 2014.

3.7. Regulované profese a energetická náročnost

Doporučení Rady č. 7: S využitím probíhajícího přezkumu pokračovat v reformě regulovaných povolání snižováním či odstraňováním vstupních překážek a vyhrazených činností, budou-li shledány neopodstatněnými. Přijmout další opatření ke zlepšení energetické náročnosti budov a průmyslových odvětví

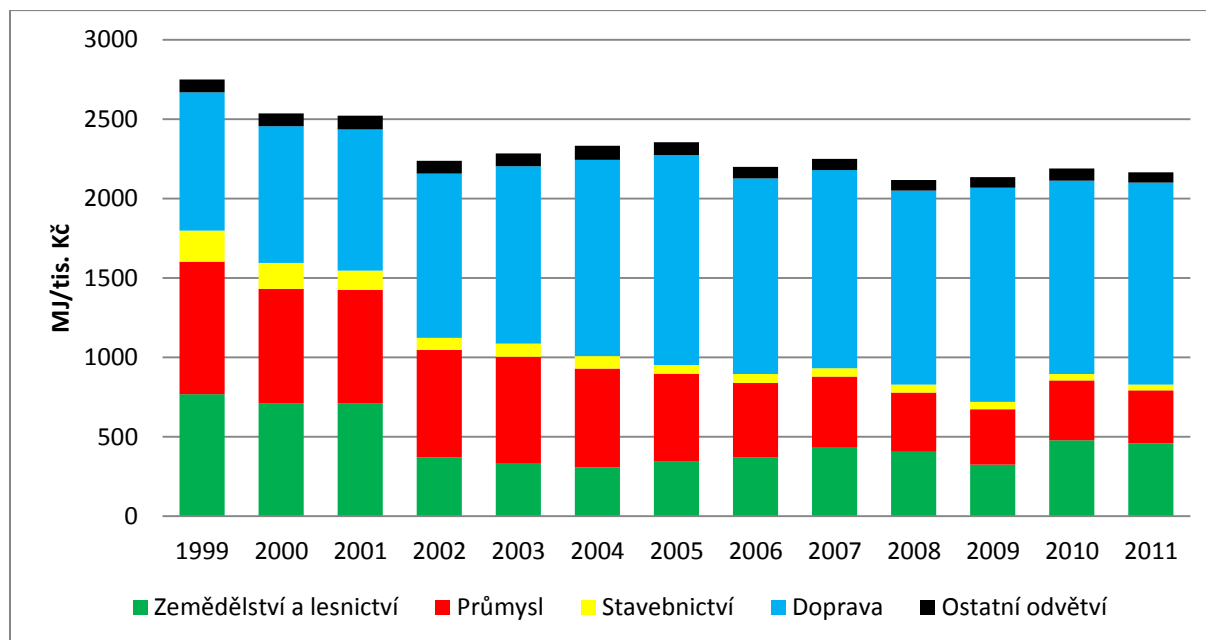
3.7.1. Snižování počtu regulovaných profesí

Vláda aktivně participovala na pilotním projektu ex ante koordinace hospodářských reforem a pokračuje v reformě regulovaných povolání snižováním či odstraňováním vstupních překážek a vyhrazených činností, budou-li shledány neopodstatněnými. Zároveň je vláda připravena k účasti na vzájemném hodnocení vnitrostátních předpisů týkajících se přístupu k povoláním, které představila Komise ve svém sdělení ze dne 2. října 2013. Proces deregulace a zvýšení transparentnosti v oblasti regulovaných povolání probíhá již od roku 2012, kdy se podařilo snížit počet regulovaných profesí celkem o 15 profesí. V roce 2013 byl snížen počet regulovaných povolání dokonce o 38 a aktuální k 1. dubnu 2014 počet regulovaných profesí činil 337. Nejvíce změn se týkalo odstranění duplicit v oblasti právní úpravy. Vláda hodlá i nadále v projektu pokračovat s cílem dosáhnout maximální možné deregulace napříč všemi obory profesí a pracovních činností a efektivně tak podpořit pracovní mobilitu a zjednodušit administrativní proces v rámci vnitřního trhu. Cílem je zmírnit nebo úplně odstranit nepřiměřené požadavky na přístup a výkon u celkem 25 % profesí oproti 29. říjnu 2013, kdy počet regulovaných povolání dosahoval 345.

3.7.2. Zvyšování energetické účinnosti

Vláda si je vědoma vysoké energetické náročnosti ekonomiky ČR, která vyplývá z vysokého podílu průmyslu na tvorbě hrubého domácího produktu. Zavádění opatření v oblasti energetické účinnosti vnímá vláda jako jeden z efektivních prostředků snižování dovozní závislosti na palivech a zvyšování konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů na území ČR.

Graf 4: Energetická náročnost v sektorovém členění (KSE sektoru/HDP sektoru)

Zdroj: ČSÚ, 2014

Za tímto účelem byla v uplynulém období přijata novela zákona o hospodaření energií a zákona o podporovaných zdrojích energie, kterými se implementuje směrnice o energetické účinnosti 2012/27/EU.

ČR si stanovila, že od roku 2014 do roku 2020 uspoří 47,84 PJ (13,29 TWh) na konečné spotřebě energie, přičemž pro zajištění financování dosažení tohoto cíle počítá s využitím jak evropských fondů (Operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, Operační program životní prostředí a Integrovaný regionální operační program), tak národních programů (Nová zelená úsporám, Panel 2013 +). Z evropských fondů budou do energetických úspor směřovány investiční dotace ze tří výše zmíněných operačních programů. Kromě investičních dotací budou k jejich vzájemné kombinaci a doplnění k dispozici nástroje finančního inženýrství poskytující např. zvýhodněné půjčky na energeticky úsporná opatření (např. program JESSICA⁹ či nástroje finančního inženýrství v rámci nového programovacího období¹⁰).

ČR v uplynulém období využívala řadu nástrojů, které se týkaly především snižování energetické náročnosti budov, zvyšování účinnosti při výrobě, přenosu a spotřebě energie, zavádění energetického označení, energetických auditů a posudků, ale také inspekcí kotlů či klimatizačních přístrojů.

Jako hlavní opatření byl v loňském roce připraven a využit dotační program **Nová zelená úsporám 2013**, jehož cílem je zlepšení kvality ovzduší, snížení emisí skleníkových plynů a úspora energie v rodinných domech. Program zahrnuje dotace na zateplování stávajících rodinných domů, výstavbu nových rodinných domů s nízkou energetickou náročností a efektivní využití zdrojů energie (zejména výměnou zdrojů tepla). V roce 2014 a 2015 bude probíhat administrace žádostí, podaných v rámci 1. výzvy k podávání žádostí o podporu na realizaci energeticky úsporných opatření v segmentu rodinných domů, která byla vyhlášena

⁹ V rámci programu jsou do konce roku 2015 poskytovány zvýhodněné úvěry pro vlastníky bytových domů na rekonstrukce a modernizace bytových domů a k zajištění moderního sociálního bydlení formou revitalizace stávajících budov v takzvaných deprivovaných zónách v 41 městech po celé ČR, které mají vypracované IPRM pro období 2007-2014.

¹⁰ Pro nastavení nástrojů finančního inženýrství bude provedena obsáhlá analýza, z jejichž výsledků bude patrné i to, do jakých konkrétních opatření ať už obecně či konkrétně v energetické účinnosti by se daly tyto prostředky směřovat.

dne 13. června 2013¹¹. Od roku 2014 na tento program se stejnými cíli navazuje program **Nová zelená úsporám**, jehož dokumentace byla schválena vládou dne 6. listopadu 2013 a dne 6. ledna 2014 byla vyhlášena 1. výzva k podávání žádostí o podporu na realizaci energeticky úsporných opatření v rodinných domech¹².

Program **Nová zelená úsporám** je významným prorůstovým opatřením s pozitivními dopady na českou ekonomiku, a to jak přímo na státní rozpočet, tak i na rozvoj podnikatelské sféry v dotčených oblastech stavebnictví, strojírenství a dalších souvisejících sektorech. Dalším významným prorůstovým dopadem bude vytvoření nebo udržení desítky tisíc pracovních míst. Program je nastaven pro dosažení vysokého finančního pákového efektu, a to vysokou mírou mobilizace vlastních zdrojů soukromého sektoru. Očekávané finanční zdroje programu jsou ve výši 27 mld. Kč (dle zák. č. 383/2012 Sb. se jedná o podíl z výnosů aukcí emisních povolenek EUA v obchodovacím období 2013 – 2020). Administrace žádostí bude probíhat v letech 2014 až 2023.

Snížování energetické náročnosti je také součástí komplexní rekonstrukce bytových domů v rámci programu **PANEL 2013+**, který byl notifikován v roce 2013 a je realizován v letech 2013 až 2020. Jedná se o dlouhodobý program, který formou nízkouročených úvěrů ze Státního fondu rozvoje bydlení¹³ na opravy a modernizace bytových domů přispívá ke snížení energetické náročnosti bytových domů včetně snížení nákladů domácností na energie. Opatření má významné multiplikační efekty pro sektor stavebnictví s kladným dopadem na státní rozpočet. V roce 2013 byla v rámci projektu podpořena rekonstrukce 3011 bytů, na které poskytl Státní fond rozvoje bydlení úvěry ve výši 346,29 mil Kč. Pro rok 2014 se počítá s finančními prostředky na nízkouročené úvěry ve výši 1 320 mil. Kč¹⁴. V programu PANEL 2013+ Státní fond rozvoje bydlení předpokládá, že poskytne úvěry ve výši 600 mil. Kč.

V rámci programového období 2007 – 2013 jsou pro účely snižování energetické náročnosti využívány dva tematické operační programy, jejichž cíle zahrnují podporu energeticky účinných opatření Operační program Životní prostředí (OPŽP) a Operační program Podnikání a inovace (OPPI). Pro účely ohrožených oblastí ve větších městech lze také využít Integrovaného operačního programu.

OPŽP obsahuje samostatnou prioritu **Udržitelné využívání zdrojů energie**, jejímž cílem je zvýšení výrobní kapacity z obnovitelných zdrojů energie, efektivnější využití odpadního tepla, snížení spotřeby energie na vytápění či nahrazení fosilních paliv.

Program **Eko-energie**, který je jednou z priorit OPPI, je zacílen na podporu snižování energetické náročnosti průmyslu. Je zaměřen především na modernizaci stávajících zařízení na výrobu energie pro vlastní potřebu, rekonstrukci rozvodů elektřiny a tepla, zlepšování tepelně technických vlastností budov a využití úspor energie v průmyslových procesech pro vlastní spotřebu podniku.

Jedním z dalších nástrojů k dosažení cíle stanoveného evropskou směrnicí o energetické účinnosti je státní program **EFEKT**, jehož cílem je zvýšit úspory energie prostřednictvím informovanosti malých odběratelů, zvyšování kvality energetických služeb a podpory veřejného sektoru k hospodárnému nakládání s energiemi. Je zaměřen na osvětovou a informační činnost a na investice do energeticky úsporných projektů menšího rozsahu (především v obcích).

¹¹ Alokace 1 mld. Kč z prostředků Státního fondu životního prostředí ČR (SFŽP ČR).

¹² Alokace 1 900 mil. Kč. (tato částka je již zahrnuta ve výdajích rozpočtu a zdrojem je podíl na příjmech z prodeje emisních povolenek EUA v roce 2013).

¹³ Nařízení vlády č. 468/2012 Sb., o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení.

¹⁴ Nařízení vlády č. 284/2011 Sb., Nařízení vlády č. 468/2012 Sb., Nařízení vlády č. 396/2001 Sb., Nařízení vlády č. 28/2006 Sb., Nařízení vlády č. 28/2006 Sb.

4. Plnění národních cílů Strategie Evropa 2020

V návaznosti na hlavní cíle Strategie Evropa 2020, Integrované hlavní směry této strategie a jednotlivé identifikované překážky pro naplňování společně stanovených cílů stanovila vláda v roce 2010 specifické kvantifikované národní cíle¹⁵. Kvantitativní ukazatele poskytují pouze omezené informace ve smyslu hodnocení jednotlivých oblastí strategie a ze své podstaty nemohou obsáhnout kvalitativní aspekty dopadů reformních opatření. Dlouhodobé strategické cíle představují dobrovolné politické závazky, jež reflektují společný zájem členských států na obnovení dlouhodobě udržitelného a inklusivního růstu v EU. V tomto kontextu určují základní směry koordinace hospodářské politiky na úrovni EU.

Tabulka 1: Přehled plnění kvantitativních cílů Strategie Evropa 2020

Oblast	Národní cíle ČR	Referenční hodnota	Aktuální stav ¹⁶
Zaměstnanost:	Zvýšení celkové míry zaměstnanosti osob ve věku 20 - 64 let na 75 % ;	70,4 %	72,7 %
	Zvýšení míry zaměstnanosti žen (20 - 64 let) na 65 % ;	61 %	63,9 %
	Zvýšení míry zaměstnanosti starších osob (55 - 64 let) na 55 % ;	46,5 %	51,4 %
	Snížení míry nezaměstnanosti mladých osob (15 - 24 let) o třetinu proti roku 2010;	18,4 %	17,4 %
	Snížení míry nezaměstnanosti osob s nízkou kvalifikací (stupeň ISCED 0 - 2) o čtvrtinu proti roku 2010.	25 %	26,1 %
Boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení:	Udržení hranice počtu osob ohrožených chudobou, materiální deprivací nebo žijících v domácnostech s velmi nízkou pracovní intenzitou do roku 2020 oproti roku 2008;		
	Snížení počtu osob ohrožených chudobou, materiální deprivací nebo žijících v domácnostech s velmi nízkou pracovní intenzitou o 30 000 osob .	1566 tis.	1 580 tis.
Vzdělávání:	Snížení počtu osob předčasně odcházejících ze vzdělávání na 5,5 % ;	4,9 %	5,5 %
	Dosáhnout ve věkové kategorii od 30 do 34 let alespoň 32 % podílu obyvatelstva s terciárním vzděláním.	20,4 %	26,5 %
Podnikatelské prostředí:	Snížení administrativní zátěže podnikatelů oproti roku 2005 o 30 % .		23,36 %
Výzkum, vývoj a inovace:	Dosáhnout úrovně veřejných výdajů na vědu, výzkum, vývoj a inovace v ČR ve výši 1 % HDP.	0,62 %	1,02 %

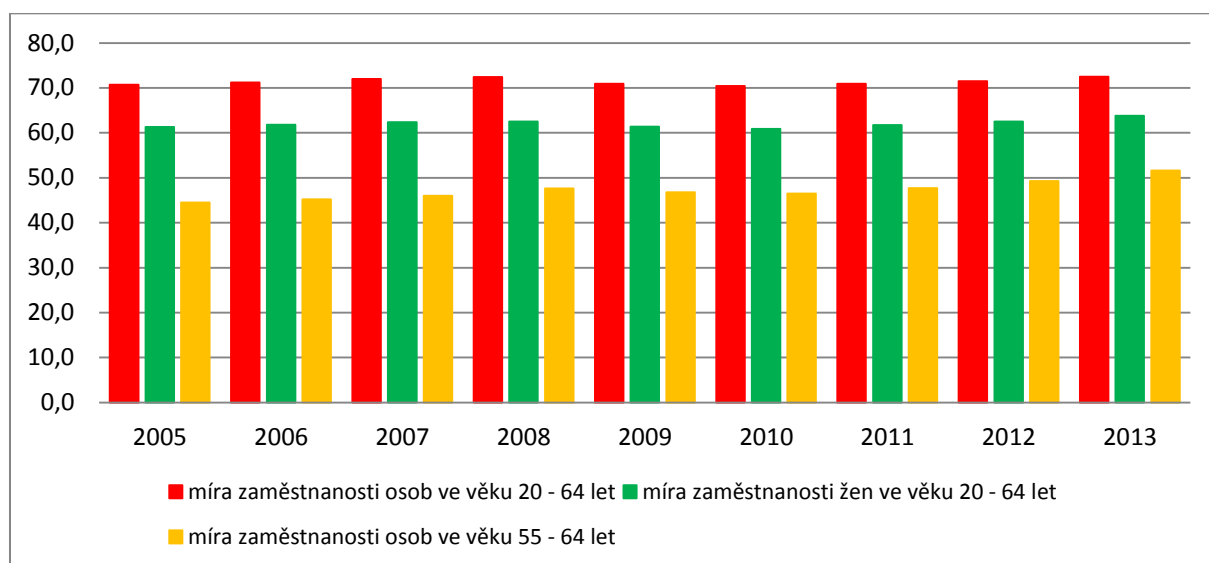
Zdroj: Eurostat, MPSV, MF, ČSÚ, MPO, MŠMT

Zaměstnanost

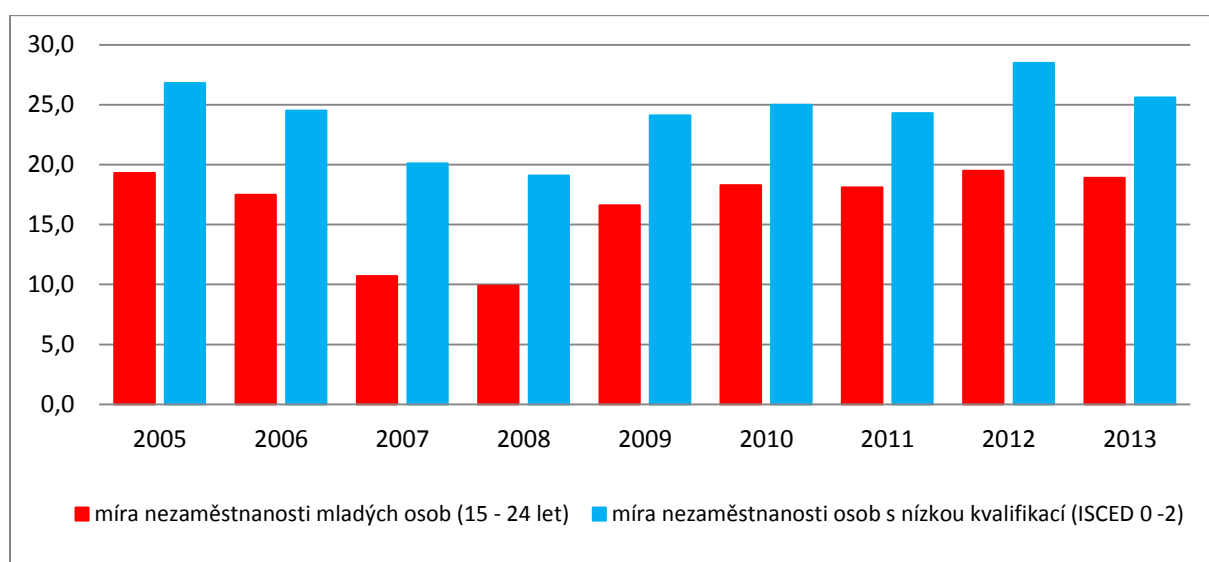
V ČR došlo k poklesu míry zaměstnanosti v důsledku hospodářské krize v letech 2009 až 2010, od roku 2011 dochází opět ke zvyšování míry zaměstnanosti, která už se dostává na předkrizovou úroveň, i přes relativně slabé hospodářské oživení. Významného pokroku bylo dosaženo zejména v zaměstnanosti starších osob a částečně i žen. U národních cílů nezaměstnanosti mládeže a osob s nízkou kvalifikací situaci přes dílčí zlepšení v minulém roce komplikuje přetrvávající nedostatek nových pracovních míst.

¹⁵ Do současné podoby byly národní cíle upraveny usnesením vlády č. 271 ze dne 11. dubna 2012.

¹⁶ Data v tabulce vyjadřují stav: v oblasti zaměstnanosti k 1.10.2013, v oblasti boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení k 31.12.2012, v oblasti vzdělávání k , v oblasti podnikatelského prostředí k, v oblasti výzkumu a vývoje k

Graf 5: Plnění národních cílů v oblasti zaměstnanosti¹⁷

Zdroj: MPSV, 2014

Graf 6: Plnění národních cílů v oblasti nezaměstnanosti¹⁸

Zdroj: MPSV, 2014

Boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení

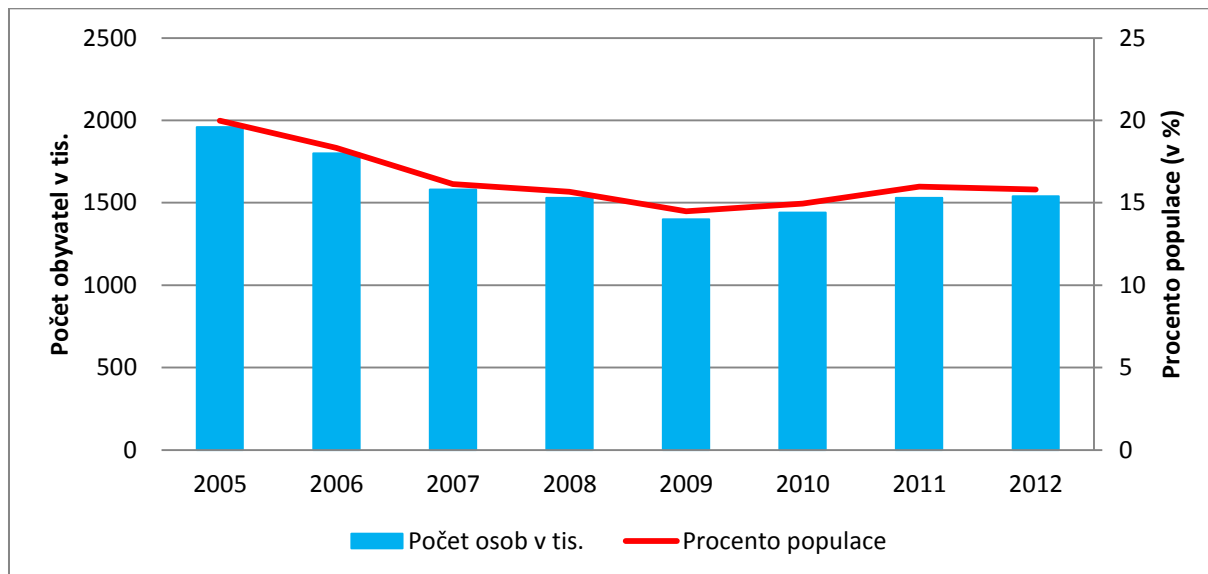
Dle dohodnutého souhrnného ukazatele ČR dlouhodobě patří k zemím s nízkou mírou rizika chudoby. Poslední srovnatelná dostupná data o plnění souhrnného ukazatele chudoby a sociálního vyloučení jsou za rok 2012, kdy se sice hodnota ukazatele v ČR oproti roku 2011 mírně zvýšila (o 0,1 p.b.) na 15,4 %, v absolutních číslech však došlo k poklesu o 18 tis osob na 1 580 tis. osob.

V roce 2013 dosáhla podle předběžných údajů ČSÚ míra ohrožení příjmovou chudobou v ČR 8,5 %. Z poklesu této míry z 9,6 % v roce 2012 o 1,1 p. b. v roce 2013 (v absolutním vyjádření o 118 tis. osob) a z přibližně stejné dosažené úrovně materiální deprivace v letech 2012 a 2013 (6,6 %) je možno předpokládat, že by i souhrnný ukazatel míry ohrožení chudobou nebo sociálním vyloučením za rok 2013 mohl být příznivější než v roce 2012.

¹⁷ Pro rok 2013 se jedná o kvalifikované odhady předpokládaných hodnot, ČSÚ a EUROSTAT dosud údaje nezveřejnily

¹⁸ Pro rok 2013 se jedná o kvalifikované odhady předpokládaných hodnot, ČSÚ a EUROSTAT dosud údaje nezveřejnily (vyjma míry nezaměstnanosti mladých)

Graf 7: Obyvatelstvo ČR ohrožené chudobou nebo sociálním vyloučením

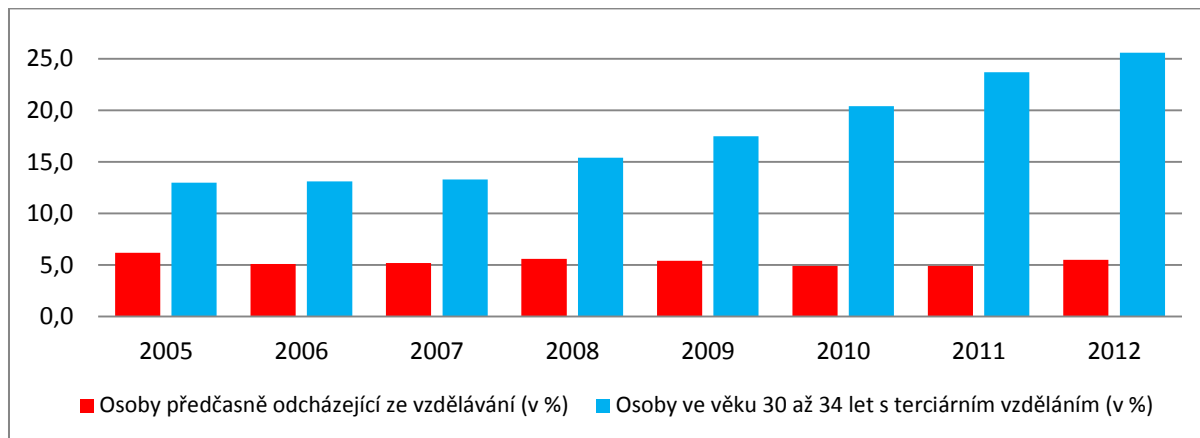

Zdroj: MPSV, 2014

Vzdělávání

V roce 2012 bylo dosaženo hodnoty národního cíle ČR, tzn. 5,5 % osob předčasně odcházejících ze vzdělávání. Ve srovnání se zeměmi EU je tedy ČR v plnění cíle úspěšná (průměr EU za rok 2012 činil 12,7 %), oproti předchozímu období však došlo k mírnému navýšení (2010 a 2011 4,9 %). Nejčastěji se mezi osobami předčasně odcházejícími ze vzdělávání vyskytují sociálně ohrožení, migranti a neúspěšní maturanti, jejichž počet se zvýšil po zavedení státní maturitní zkoušky. V roce 2012 mělo 25,6 % osob ve věku 30 - 34 let dokončené terciární vzdělání. Vzestupná tendence tedy odpovídá postupnému naplňování cíle.

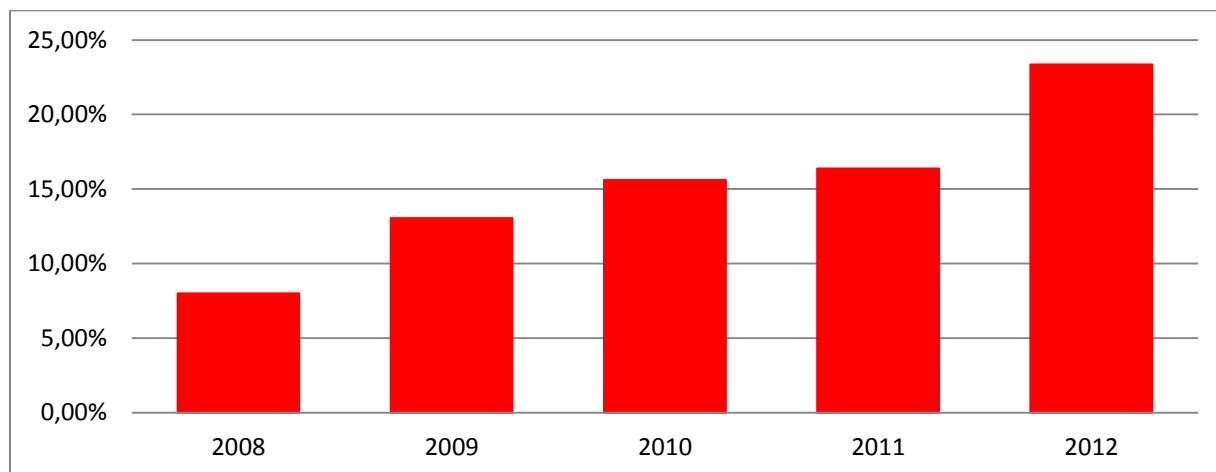
Graf 8: Počet osob předčasně odcházející ze vzdělávání a počet osob s terciárním vzdáváním (v %)

Zdroj: Eurostat, 2014

Zlepšování podnikatelského prostředí

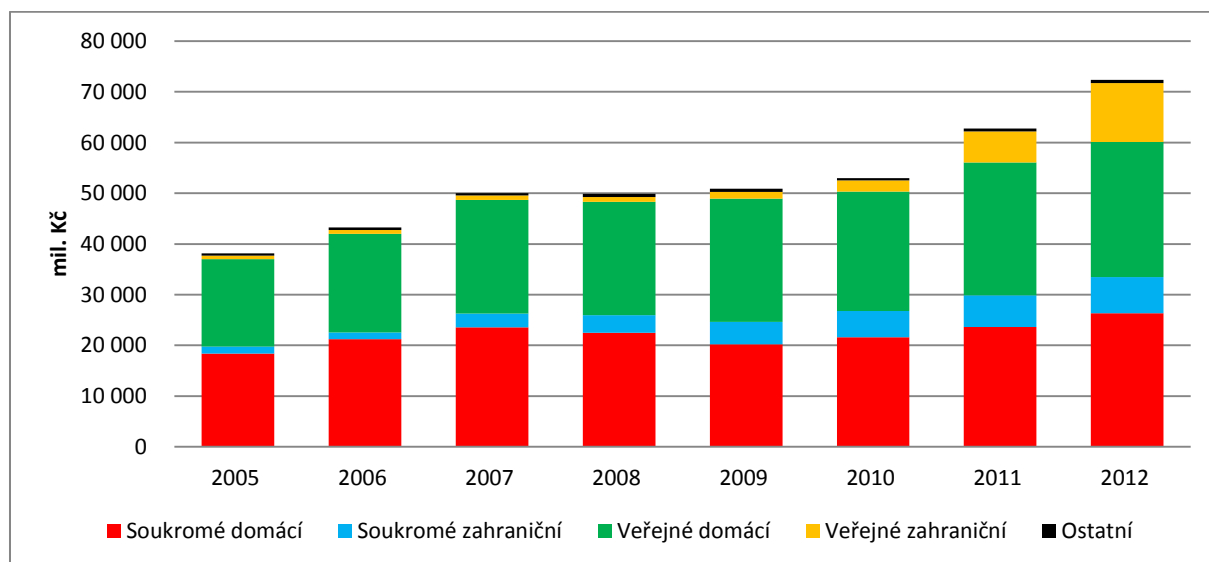
Ke konci roku 2012 bylo dosaženo snížení administrativní zátěže o 17,2 mld. Kč, tj. snížení o 23,36 % oproti zátěži vyčíslené v roce 2005 u 6-ti sledovaných resortů (tj. 73,7 mld. Kč). Necelé 2% představují přijatá opatření, u nichž nebylo možné provést výpočet z důvodu neexistence dat. Lze však říci, že plánované snížení o 25% bylo naplněno. Celková zátěž v roce 2005 pro všechny orgány státní správy činila 86,4 mld. Kč.

Graf 9: Snižování administrativní zátěže oproti zátěži vyčíslené v roce 2005

Zdroj: MPO, 2014

Výzkum, vývoj a inovace

Celkové investice do VaVal od roku 1993 kontinuálně stoupají a v roce 2012 dosáhly výše 72,36 mld. Kč a podíl skutečných celkových výdajů tak představoval 1,88 % HDP. Celková výše veřejných výdajů na podporu VaVal dosáhla v roce 2012 39,1 mld. Kč¹⁹, čímž došlo k navýšení veřejných výdajů v této oblasti na 1,02 % HDP a splnění národního cíle v rámci Strategie Evropa 2020. V roce 2013 je na podporu výzkumu, vývoje a inovací vyčleněno 40,1 mld. Kč²⁰, tj. zvýšení výdajů o cca o 1 mld. Kč oproti skutečnosti roku 2012. To představuje 1,06 % HDP. Celkový trend navyšování výdajů od roku 2010 je pozitivní a lze předpokládat, že v nadcházejících letech bude docházet k postupnému přibližování obecnému cíli EU, tj. veřejných a soukromých investic do VaVal ve výši 3 % HDP.

Graf 10: Celkové výdaje na VaV dle zdrojů jejich financování (GERD)

Zdroj: Český statistický úřad 2013, Roční statistické šetření výzkumu a vývoje VTR 5-01

¹⁹ Včetně výdajů krytých příjmy z EU a Finančního mechanismu EHP/Norska.

²⁰ Výdaje ze státního rozpočtu a zdroje EU.

Reformní opatření vlády

Nad rámec reakce na doporučení Rady pro ČR pro rok 2013, vláda hodlá realizovat další klíčová opatření, která přispějí k naplňování Strategie Evropa 2020 na národní úrovni a zároveň podpoří konkurenceschopnost a hospodářský růst ČR. Jedná se především o reformní opatření podporující makroekonomickou stabilitu a dlouhodobou udržitelnost veřejných financí, výkonnou státní správu, atraktivní podnikatelské prostředí, efektivní trh práce, sociální začleňování, rozvoj vzdělávání a příznivé prostředí pro výzkum a inovace.

4.1. Udržitelné veřejné finance a efektivní instituce

Klíčovými předpoklady pro podporu hospodářského růstu a zvyšování zaměstnanosti je stabilní makroekonomické prostředí a kvalitní, efektivní a korupci odolávající veřejná správa. Opatření vlády jsou cílena na zlepšení hospodaření státu a efektivní a transparentní fungování veřejné správy, zejména v oblasti zacházení s veřejnými prostředky.

4.1.1. Transparentní veřejné finance

Cílem vlády je zajištění efektivního a transparentního řízení výdajů na centrální úrovni, jehož součástí je mj. poskytování úplných informací veřejnosti o vládních aktivitách v oblasti veřejných financí.

Zveřejňování rozpočtových informací

V roce 2013 byl dokončen projekt specializovaného informačního portálu (tzv. MONITOR), který umožňuje veřejnosti volný přístup k rozpočtovým a účetním informacím ze všech úrovní státní správy a samosprávy. V průběhu let 2014 a 2015 bude pokračovat rozšíření informačního portálu dle plánu rozvoje, přičemž cílem je zajistit transparentní a přehlednou publikaci dat ze systému Státní pokladny pro veřejnost.

4.1.2. Efektivní veřejná správa a kvalitní legislativní prostředí

Efektivní výkon veřejné správy a kvalitní legislativa patří mezi základní kameny pro vytváření atraktivního a předvídaného prostředí pro podnikatele. Vláda v tomto směru usiluje o zlepšení veřejné správy a kvality jí poskytovaných služeb a zlepšení kvality právních předpisů a vymahatelnosti práva.

Rozvoj veřejné správy

V roce 2014 bude vládě předložen Strategický rámec rozvoje veřejné správy 2014+, jehož cílem je zvýšení efektivnosti veřejné správy a transparentnosti financování veřejné správy. Dokument definuje strategické cíle ve čtyřech oblastech: 1. modernizace veřejné správy včetně měření jejího výkonu, 2. výkon veřejné správy v území, 3. financování veřejné správy v území, 4. vzdělávání a řízení lidských zdrojů ve veřejné správě. Soustřeďuje se na vybraná opatření, která mohou systémově ovlivnit veřejnou správu, zejména zvýšením přehlednosti, vytvořením mechanismů umožňujících lepší hodnocení účinnosti, vyřešením otázek územní správní struktury ztěžujících koordinaci činností veřejné správy a vyšší průhlednost financování veřejné správy.

Elektronizace veřejné správy

Strategie Smart Administration pro období 2007 - 2015 vytváří rámec pro koordinaci veškerých procesů směřujících k efektivní veřejné správě a přátelským veřejným službám. Důležitou součástí Strategie jsou projekty **Projekt e-Sbírka** a **e-Legislativa**, které přinesou technická a legislativní opatření ke zvýšení dostupnosti a srozumitelnosti práva a jeho kvalitnější a efektivnější tvorbu. Jejich realizace bude dokončena v roce 2015.

Na tuto strategii naváže připravovaný **Strategický rámec rozvoje eGovernmentu 2014+**, který vytyčí další etapu modernizace veřejné správy, zejména směrem k zefektivnění a zkvalitnění veřejných institucí a který zároveň definuje tematické okruhy dalšího rozvoje eGovernmentu v ČR. Dokument, který vláda projedná v roce 2014, navazuje na předchozí kmenové projekty. Jako hlavní cíl si stanovuje do roku 2020 realizaci 85% všech podání vůči veřejné správě elektronickou formou, k čemuž bude využita čtyřvrstvá architektura eGovernmentu, která byla již nyní z větší části dokončena.

V rámci vytváření **Registru přestupků** bude v roce 2014 vládě předložen návrh nové právní úpravy, včetně opatření postihujících opakované páchaní přestupků, a návrh nové zákonné úpravy evidence přestupků.²¹

Hodnocení dopadů regulace (RIA)

Institucionální zajištění dohledu nad kvalitou a ústavností zpracovávaných návrhů právních předpisů zajišťuje Legislativní rada vlády, která se opírá ve svých stanoviscích o stanoviska odborných pracovních komisí. Jednou z těchto komisí je také Komise RIA ustavená v listopadu 2011 s cílem provádění přezkumu kvality předkládaných RIA k návrhům právních předpisů na úrovni Vlády ČR, tj. návrhů zákonů a nařízení vlády²².

Zvýšený tlak na kvalitu zdůvodnění ze strany Komise RIA na návrhy předkládané na úrovni vlády se projevil mj. předkládáním legislativních návrhů prostřednictvím poslaneckých iniciativ v Parlamentu ČR, na něž se povinnost zpracování RIA nevztahuje. Tuto skutečnost by měla řešit úprava jednacího řádu obou komor Parlamentu ČR se **zavedením povinnosti stejné úrovně požadavků na zevrubná zdůvodnění a vyhodnocení dopadů poslaneckých a senátních iniciativ**, jako je kladena na vládní návrhy.

Rekodifikace civilního práva procesního

Vláda připraví rekodifikaci civilního práva procesního, jejímž cílem bude výrazné zrychlení soudních řízení při současném garantování práva na spravedlivý proces. Zrychlení by mělo nastat v důsledku sblížení úpravy sporného a exekučního řízení, jakož i v důsledku celkového zpřehlednění procesní úpravy. V rámci rekodifikace by tak mělo dojít zejména k nahrazení stávajícího zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. Za tímto účelem bude nejprve zpracován věcný záměr rekodifikace civilního práva procesního.

4.2. Atraktivní podnikatelské prostředí a rozvoj infrastruktury pro český průmysl

Atraktivní podnikatelské prostředí a kvalitní infrastruktura jsou základními podmínkami konkurenceschopnosti. Cílem vlády je vytvářet a zlepšovat podmínky pro rozvoj podnikání v ČR. Za klíčové prvky přitom považuje zajištění kvalitní dopravní a digitální infrastruktury, atraktivní systém investičních pobídek, vyváženou klimaticko-energetickou politiku a rozvoj zemědělství se zohledněním potřeby ochrany životního prostředí. S ohledem na rostoucí důležitost malých a středních podniků v národní ekonomice i globální ekonomice je zvláštní pozornost věnována také rozvoji malých a středních podniků a posilování jejich schopností přispívat k ekonomickému růstu.

4.2.1. Zlepšování podnikatelského prostředí, rozvoj služeb pro podnikání

Vláda vnímá nutnost vytvářet takové prostředí, které nebude podnikatelské aktivity nadbytečně omezovat administrativními bariérami a neefektivními regulačními překážkami.

Snižování administrativní a regulační zátěže podnikatelů

V rámci projektu **Přeměření administrativní zátěže** a v kombinaci s výstupy z realizace Plánu snižování administrativní zátěže podnikatelů vláda odsouhlasila 53 nových opatření vedoucích ke snížení

²¹ Opatření je také součástí Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014.

²² V průběhu posledních dvou let se přínos komise projevilo mj. v obdobném procentu vrácených RIA k návrhům zákonů k dopsání, kdy např. v r. 2013 činil tento poměr 74% z projednaných závěrečných zpráv RIA (69), a to s různou mírou závažnosti připomínek.

administrativní zátěže, jež budou realizována od roku 2014. Zároveň byly stanoveny dlouhodobé cíle, kterými jsou odstranění celkem 60 opatření do roku 2015 a provedení dalšího přeměření administrativní zátěže podnikatelů v roce 2016, čímž bude možné posoudit pokrok proti roku 2012. Vláda zároveň připravila **novelu živnostenského zákona**, jež navrhuje zrušit povinnost podnikatelů opakovaně dokládat obecnímu živnostenskému úřadu doklady, které byly doloženy některému živnostenskému úřadu a zůstaly beze změny. Novela se nyní nachází v legislativním procesu v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR.

Eko-audit

V rámci opatření vedoucích k odstraňování regulatorního zatížení podnikatelů probíhá nadále projekt tzv. eko-auditů, jehož cílem je snížení neodůvodněné administrativní a finanční zátěže podnikatelských subjektů v oblasti environmentální legislativy. Vláda schválila navržená opatření v rámci předchozí etapy eko-auditů a uložila jejich plnění v termínu do 31. 12. 2014, a to formou novelizací příslušných právních předpisů z oblasti životního prostředí, přičemž řešení některých úkolů stále probíhá. V průběhu 2. poloviny roku 2013 byl proveden další screening právních předpisů ČR v oblasti životního prostředí ve spolupráci s podnikatelskou sférou. Jednotlivé konkrétní návrhy na úpravu právních předpisů byly souhrnně zpracovány a nyní probíhají jednání na úrovni vlády o relevanci a způsobech řešení těchto podnětů.

Jednotná data účinnosti

Aplikace jednotných dat účinnosti bude znamenat pro podnikatele snížení zátěže prostřednictvím koncentrace právních norem, které mají dopad na podnikatelskou sféru, do dvou termínů, a to 1. ledna a 1. července. Zavedení jednotných dat účinnosti bude formou doporučení zahrnuto do Legislativních pravidel vlády při jejich nejbližší novelizaci.

Informovanost podnikatelské sféry

Vláda bude pokračovat v aktivitách vedoucích ke zvyšování povědomí o nástrojích integrované služby pro podnikatele, tedy Jednotných kontaktních míst (JKM), ProCoP a SOLVIT, mezi českými podnikateli a občany. Kromě informačních aktivit zaměřených na zainteresované skupiny i širší veřejnost se zaměří na rozvoj a zkvalitňování těchto služeb (JKM 2. generace) a posilování jejich uživatelské přívětivosti. Pokračovat bude také v informačních aktivitách na podnikatelském serveru Businessinfo.cz, v rámci nějž bude dále rozvíjet služby virtuálního JKM, informovat podnikatele a občany o aktuálních veřejných konzultacích Evropské komise a informovat o aktuálním dění v rámci vnitřního trhu.

4.2.2. Průmyslová politika

Vláda si uvědomuje, že průmysl tvoří podstatnou část české ekonomiky. Jejím cílem je vytvářet atraktivní podmínky pro české i zahraniční investory a zároveň stimulovat přechod k výrobě produktů s vysokou přidanou hodnotou. Důležitou součástí hospodářské politiky je maximální využití ekonomické diplomacie, která bude vytvářet vhodné podmínky pro růst obchodu na zahraničních trzích.

Vláda vnímá pozitivně hlavní poselství obsažené ve sdělení Evropské komise z 22. ledna 2014 „Za obnovu evropského průmyslu“, kterým je uznání zásadního významu průmyslu pro tvorbu pracovních míst a podporu růstu. Nadále podporuje snahu EU o zvýšení podílu průmyslu na evropském HDP, a to na 20 % v roce 2020. Z pohledu vlády je stěžejní, aby témata konkurenceschopnosti průmyslu a nové klimaticko-energetické politiky, která mají pro EU zásadní význam, byla diskutována provázaně.

Podpora malých a středních podniků

V prosinci 2012 byla přijata **Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014–2020** (Koncepce MSP 2014+), která představuje zásadní strategický dokument v oblasti podpory malých a středních podnikatelů v ČR. Koncepce přináší 50 konkrétních opatření rozdělených do čtyř strategických

priorit²³, jejichž cílem je efektivní fungování a celkový rozvoj malých a středních podnikatelů, kteří tvoří významnou část národní ekonomiky.

V rámci podpory podnikatelů je zdůrazňována především podpora rozvojového a provozního financování, podpora exportu, energetiky, rozvoje klíčových dovedností a finanční gramotnosti podnikatelů, technického vzdělávání a také oblasti výzkumu, vývoje a inovací. Koncepce také upozorňuje na důležitost podpory sociálního podnikání a vzdělávání sociálních podnikatelů. Její implementace bude probíhat prostřednictvím národních programů na podporu podnikání (např. Záruka, REVIT) a bude mj. realizována v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.

Podpora exportu

V roce 2014 bude vláda pokračovat ve vytváření předpokladů globální diverzifikace českého vývozu a ve spolupráci s podnikatelskou sférou pokračovat v procesu identifikace perspektivních oborů. V rámci podpory exportu vláda plánuje i pro tento rok zajištění podnikatelských misí a účasti na veletrzích a výstavách, zasedání smíšených orgánů pro hospodářskou spolupráci a pořádání odborných seminářů a podnikatelských fór. Pro zlepšení služeb pro exportéry, zejména s ohledem na poskytování ucelených a kompletních informací z teritorií či oborů na jednom místě, bude zdokonalován internetový portál. S cílem zkvalitnit a sjednotit poskytování služeb státu v zahraničí, vláda v nejbližším období připraví **Koncepci ekonomické diplomacie**.

Podpora investic

Do roku 2015 vláda připraví **Koncepci podpory investic**, jež by měla zásadním způsobem přispět ke zlepšení investičního prostředí v ČR. Velmi důležitou součástí bude efektivnější finanční podpora investic v rámci investičních pobídek a zatraktivnění strategických průmyslových zón pro investory. Do konce roku 2015 bude připravena úprava legislativy s cílem zjednodušení povolovacích procesů pro umístění a výstavbu investic, včetně procesu posuzování vlivů staveb na životní prostředí (i v návaznosti na revizi směrnice EIA).

4.2.3. Dopravní infrastruktura

Současný stav české dopravní sítě z pohledu kvality a funkčnosti zdaleka nedosahuje úrovně původních 15 členských států EU a její rozvoj je vnímán jako jedna z hlavních překážek dosahování vyššího tempa hospodářského růstu ČR. Dobudování páteřní dopravní infrastruktury a napojení zbývajících regionů a hlavních průmyslových center na hlavní české i evropské trasy je nezbytnou podmínkou pro zlepšení nepříznivé podnikatelské situace v těchto krajích i pro zlepšení konkurenceschopnosti celého českého hospodářství.

Efektivní strategické plánování a jeho realizace

V roce 2013 vláda ČR schválila dva klíčové strategické dokumenty sektoru – Dopravní politiku ČR pro období 2014 – 2020 s výhledem do roku 2050 a Dopravní sektorové strategie. Dokument **Dopravní sektorové strategie** je klíčovým strategickým dokumentem pro zajištění provozu a rozvoje české dopravní infrastruktury a zejména je pak východiskem pro stanovení cílů Operačního programu doprava. Na základě těchto dokumentů bude zajištěno zejména každoroční plánování procesu přípravy staveb, zahájení procesu restrukturalizace investorských organizací a navázání nejdůležitějších investičních projektů dopravní infrastruktury na státní rozpočet. Dokumentem **Dopravní politika ČR** vláda identifikuje hlavní problémy sektoru a navrhuje opatření na jejich řešení. Navazují na něj jednotlivé akční plány, jež podrobněji rozpracovávají řešení a způsob financování v rámci jednotlivých oblastí. Mezi klíčové priority patří mj. harmonizace podmínek na přepravním trhu, rozvoj železniční a vodní dopravy, zlepšení kvality silniční dopravy, podpora multimodálních přepravních systémů či omezení vlivů dopravy na životní prostředí a veřejné zdraví, s využitím alternativních druhů paliv (methan, elektřina, LPG) a podpory infrastruktury pro alternativní paliva.

²³ to 1. Kultivace podnikatelského prostředí, rozvoj poradenských služeb a vzdělávání pro podnikání; 2. Rozvoj podnikání založeného na podpoře výzkumu, vývoje a inovací, včetně inovační a podnikatelské infrastruktury; 3. Podpora internacionalizace MSP; 4. Udržitelné hospodaření s energií a rozvoj inovací v energetice.

Prioritní projekty v rámci budování infrastruktury

Mezi prioritní projekty v oblasti železniční infrastruktury patří zejména dobudování tranzitních železničních koridorů včetně železničních uzlů (do roku 2018) a modernizace tratí na hlavní síti TEN-T. Mezi prioritní projekty v oblasti silniční infrastruktury patří zejména výstavba chybějících dálničních a silničních úseků na hlavní a globální síti TEN-T (do roku 2050). V oblasti vnitrozemské vodní dopravy se bude vláda nadále zabývat řešením problémů splavnosti a spolehlivosti na Labsko-vltavské vodní cestě a důležitou prioritou v oblasti multimodální dopravy pak bude zajištění dostatku prostředků z evropských fondů pro rozvoj logistiky nákladní dopravy. Velká pozornost bude věnována i zlepšení legislativních podmínek v resortu dopravy a rozvoji dopravní telematiky, která zvyšuje bezpečnost dopravy, zlepšuje řízení dopravního provozu, zvyšuje informovanost o situaci v dopravním provozu a zlepšuje přístupnost k veřejné osobní dopravě. Dopravní telematika je rovněž nástrojem optimalizace využití kapacity dopravní infrastruktury.

4.2.4. Digitální infrastruktura

Rozvoj digitální infrastruktury je velmi podstatnou oblastí rozvoje české ekonomiky s pozitivními dopady na technickou připravenost podniků, příliv zahraničních investic, produktivitu práce, ale také celkovou vzdělanost obyvatel.

Dne 20. března 2013 vláda schválila Státní politiku v elektronických komunikacích **Digitální Česko v. 2.0 - Cesta k digitální ekonomice**. V rámci implementace této státní politiky bude vláda mj. usilovat o posílení digitální ekonomiky s důrazem na samoregulační mechanismy, podporu rozvoje vysokorychlostních přístupových sítí k internetu umožňujících přenosové rychlosti v souladu s cíli Digitální agendy²⁴, efektivní využívání rádiového spektra²⁵, zvyšování dostupnosti ICT, podporu digitální gramotnosti a podporu legální nabídky audiovizuálních služeb.

V reakci na vývoj na mezinárodní úrovni vláda podporuje otevřenost internetu a svobodu přístupu k němu bez centrálních regulačních zásahů a jeho vývoj za účasti všech dotčených subjektů.

Snižování nákladů na výstavbu vysokorychlostních sítí elektronických komunikací a zjednodušení procesu výstavby

Podpora výstavby vysokorychlostních sítí elektronických komunikací formou snižování nákladů na výstavbu je jedním z prioritních úkolů vlády. Překážku v rozvoji sítí lze spatřovat nejen v nutnosti finančních investic, ale zejména ve složitosti administrativy spojené s výstavbou, různorodé praxi stavebních úřadů, délce stavebního řízení a nejednotné výši poplatků spojených s věcnými břemeny. Vláda si uvědomuje svou roli v této oblasti a hodlá napomoci řešení těchto problémů nejen například vydáním metodiky pro postup stavebních úřadů, ale případně i legislativními úpravami dotčených právních aktů. Při této příležitosti bude vláda transponovat směrnici o opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací, která byla schválena na evropské úrovni.

4.2.5. Energetika a ochrana klimatu

Cílem vlády v oblasti energetiky a ochrany klimatu je zajištění efektivního přechodu na konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství a snižování závislosti na fosilních palivech. Klimaticko-energetická politika musí především klást důraz na vyváženost tří hlavních pilířů, kterými jsou udržitelnost, bezpečnost a konkurenceschopnost.

Klimaticko-energetický balíček pro období 2020 - 2030

V rámci vyjednávání o finální podobě klimaticko-energetického balíčku ČR preferuje jeden závazný cíl na redukci emisí skleníkových plynů ve výši 35 % na úrovni EU, doplněný zárukami na spravedlivé rozdělení nákladů mezi členské státy s respektem k relativně vyšším nákladům pro nízkopříjmové členské státy (dle HDP na obyvatele). Prioritou ČR je také pokračující platnost opatření na ochranu energeticky

²⁴ Cílem je zajistit rychlost 30 Mbit/s do roku 2020 pro všechny obyvatele a 100 Mbit/s minimálně pro polovinu domácností.

²⁵ Opatření bude součástí Strategie správy rádiového spektra.

náročného průmyslu tak, aby odrážela národní podmínky a různá východiska, spravedlnost a solidaritu, a zároveň byla nákladově efektivní. V případě dohody hlavních světových emitentů skleníkových plynů na schůzce COP 21 v Paříži v roce 2015 ČR může akceptovat i jeden závazný cíl na redukci emisí ve výši 40 %.

V oblasti dalšího rozvoje obnovitelných zdrojů ČR prosazuje indikativní (nezávazný) celoevropský cíl pro OZE ve výši 24 %, který musí být doplněn zárukou suverenity členských států nad energetickým mixem. V případě prosazení vyššího podmíněného cíle pro emise ČR může akceptovat indikativní celoevropský cíl pro OZE ve výši 27 % společně se zárukou suverenity členských států nad energetickým mixem a přípravy Národních plánů na národní úrovni bez iterativního procesu s Komisí, pouhé oznámení Komisi a předkládání pravidelných vyhodnocení.

ČR v rámci balíčku nepodporuje přijetí dalšího cíle pro energetickou účinnost. Pokrok ve zlepšování energetické účinnosti bude analyzován v létě 2014 na základě přezkumu směrnice o energetické účinnosti.

ČR se silně zasazuje o odbourání všech tržních distorzí a integraci trhu již do roku 2020 proto, aby cíle evropské klimaticko-energetické politiky vyvolaly potřebnou aktivitu ze strany členských států, umožnily evropské cíle pro obnovení průmyslové základny, podpořily růst nových odvětví, zajistily tržní integraci, nákladovou efektivitu a nenarušovaly hospodářskou soutěž.

Aktualizace Státní energetické koncepce

Politika vlády v oblasti energetiky je formulována Státní energetickou koncepcí (SEK). V prvním čtvrtletí roku 2014 se uskuteční mezinárodní projednání aktualizace SEK a po vydání stanoviska ze strany příslušného úřadu (MŽP), v souladu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, bude aktualizace SEK s tímto stanoviskem a socioekonomickou analýzou dopadů aktualizace SEK, předložena vládě ke schválení.

Rozvoj energetické infrastruktury

Podpora rozvoje kapacit obnovitelných zdrojů energie (OZE) musí být doprovázena přiměřeným rozvojem elektroenergetické infrastruktury tak, aby nedocházelo k přetěžování přenosových soustav, a tedy k potencionálnímu ohrožení dodávek energie. S ohledem na opakované přetěžování české přenosové soustavy neplánovanými toky elektrické energie ze Spolkové republiky Německo, plánuje provozovatel přenosové soustavy ČEPS, a.s. instalaci nových vedení a transformátorů s řízeným posunem fáze (PST) na česko-německém profilu, jejichž uvedení do provozu se předpokládá v roce 2016.

Dalšími impulzy pro rozvoj české elektrizační soustavy jsou zejména rozvoj zdrojové základny a z toho plynoucí potřeba zajištění vyvedení výkonu nových zdrojů, možný růst spotřeby v souvislosti s hospodářským oživením v ČR a propojení s ostatními přenosovými soustavami v rámci EU.

Obnovitelné zdroje energie

Dlouhodobě stabilní a udržitelné podmínky podpory výroby energie z OZE jsou nastaveny prostřednictvím **Národního akčního plánu ČR (NAP) pro energii z OZE**, který současně slouží jako regulační nástroj k plánovanému omezení provozní podpory OZE. Další regulační nástroje jsou zavedeny v **zákoně o podporovaných zdrojích energie**, který byl schválen v roce 2012 (s účinností od 1.1.2013) a novelizován v roce 2013 (s účinností od 1.1.2014) v souvislosti se zastavením provozní podpory pro nové výrobní elektrárny uvedené do provozu po 1. lednu 2014 a zavedením maximální výše poplatku na podporu obnovitelných zdrojů energie hrazeného v ceně elektřiny zákazníky. V roce 2014 vláda připraví další návrh legislativních změn, který bude především reagovat na očekávané ukončení notificačního řízení Komise k systému podpory zavedenému v zákoně o podporovaných zdrojích energie. V roce 2014 proběhne také další aktualizace NAP pro OZE, která se provádí jednou za 2 roky.

Opatření v oblasti surovin

Opatření vlády v oblasti nerostných surovin se soustředí na dokončení procesu implementace principů evropské surovinové strategie **Iniciativa v oblasti surovin** (Raw Materials Initiative) do české státní surovinové politiky s cílem zvýšit konkurenceschopnost odvětví využívání nerostných surovin. Právní rámec odvětví vyhledávání a těžby nerostů bude zajišťovat vyvážené postavení občanů, samospráv

a báňských podnikatelů s respektováním zájmů státu na zajištění přiměřené míry surovinové a energetické bezpečnosti země a zájmů ochrany životního prostředí.

S cílem zvýšit materiálové a energetické využití surovin vláda dne 16. října 2013 projednala materiál **Politika druhotných surovin ČR - Přeměna odpadu na zdroje** a schválila základní strategické cíle a opatření v oblasti druhotných surovin. Ty se soustředí především na podporu technologií umožňujících efektivní využívání druhotných surovin, opětovnou přeměnu odpadů na zdroje a podporu recyklace. Zároveň přispějí k zefektivnění životního cyklu přírodních zdrojů a ke zmírnění materiálové a energetické náročnosti české ekonomiky.

Využití biomasy

Vláda vnímá pěstování a energetické využívání biomasy jako jeden z důležitých prvků nejen pro zemědělské hospodaření, kde její produkce přispívá zejména k rozvoji biodiverzity české krajiny a při správné technologii rovněž plní funkci půdoochrannou a protipovodňového opatření, ale také v oblasti energetiky, kde lze spatřovat její přínos především v diverzifikaci energetického mixu. Vedle toho lze přínos využívání biomasy spatřovat především v rozvoji lokální ekonomiky a přispění k lokální energetické soběstačnosti, v pozitivním vlivu na zaměstnanost na venkově, ale také i z hlediska environmentálního. Opatření vlády v této oblasti vycházejí zejména z **Akčního plánu pro biomasu v ČR na období 2012 – 2020** (dále APB), jež byl schválen vládou 12. září 2012. K hlavním cílům APB patří stanovení kvantifikovaného energetického potenciálu zemědělské biomasy a lesní dendromasy a kvantifikace množství energie, která může být reálně vyrobená v ČR z biomasy s výhledem do roku 2020 a zároveň vymezuje vhodná opatření a principy k zajištění efektivního a účelného využití energetického potenciálu biomasy.

Snižování emisí skleníkových plynů

Pro emise skleníkových plynů, které nespádají do systému obchodování emisních povolenek EU ETS (Emissions Trading System), je maximální přípustný nárůst pro ČR do konce roku 2020 stanoven na 9 %, v porovnání s rokem 2005. ČR přispívá k naplňování schváleného redukčního cíle EU především prostřednictvím trhu s emisními povolenkami EU ETS.

V oblasti ochrany klimatu ČR naplňuje cíle Strategie Evropa 2020 (tj. 20-20-20). Na základě projekcí se předpokládá, že ČR splní své závazky do roku 2020 již na základě efektivní implementace stávajících opatření, bez nutnosti přijímat opatření nová. Naopak může být očekávaný přebytek emisních práv v rámci přeplnění cíle pro oblast mimo EU ETS zdrojem dodatečných příjmů, protože s ním bude možno obchodovat. Z pohledu dopadů na emise skleníkových plynů do roku 2040, je stěžejní aktualizace SEK.

4.2.6. Environmentální politika

Zdravé a kvalitní životní prostředí je nedílitelnou součástí dobré životní úrovně obyvatel ČR. Prioritou vlády je minimalizovat negativní dopady lidské a průmyslové činnosti na životní prostředí, a to nejen na národní, ale také na mezinárodní úrovni. Za důležitou vláda také považuje oblast environmentálních inovací, jakožto potencionálního zdroje podpory růstu ekonomiky a zaměstnanosti.

Ochrana ovzduší

Do konce července 2014 bude dokončena Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR, jejíž součástí je také Národní program snižování emisí a programy zlepšování kvality ovzduší pro jednotlivé zóny a aglomerace. Cílem Strategie je zlepšení kvality ovzduší v České republice minimálně do té míry, aby byly dodržovány platné emisní limity pro ochranu lidského zdraví, ekosystémů a vegetace a navržení opatření k plnění národních emisních stropů platných od roku 2020 dle revidovaného Göteborgského protokolu (CLRTAP) s výhledem do roku 2030. Vzhledem k tomu, že 18. prosince 2013 Evropská komise zveřejnila balíček opatření k ochraně ovzduší, jehož součástí jsou i návrhy nové legislativy, budou tato opatření ve Strategii (zejména v Národním programu snižování emisí) také zohledněna. Vláda se v rámci implementace Státní politiky životního prostředí ČR 2012-2020 hodlá rovněž zaměřit na snižování zdravotně rizikových látek v dýchací zóně obyvatel měst a obcí z emisí z dopravy s využitím alternativních druhů paliv (methan, elektřina, LPG) a podpory infrastruktury pro alternativní paliva.

Do konce roku 2014 bude vládě předložen návrh „Národního akčního plánu čisté mobility v České republice“, ve kterém budou stanoveny cíle pro Českou republiku v oblasti podpory vozidel na alternativní pohon.

Nakládání s odpady

Cílem vlády je především předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů, minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí, udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“ a v neposlední řadě maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů. Kvantifikované cíle ČR vychází zejména z povinností stanovených příslušnými směnicemi EU pro oblast nakládání s odpady²⁶. Aby mohly být naplněny výše uvedené cíle, vláda do roku 2016 zajistí přípravu věcného záměru nového zákona o odpadech a věcného záměru zákona o výrobcích s ukončenou životností. Vláda také podpoří Program předcházení vzniku odpadů, jehož cíle a opatření budou reflektovány rovněž v nově připravovaném „Plánu odpadového hospodářství ČR pro roky 2015 - 2024“. Vláda podpoří nakládání s odpady, jehož cílem je zvýšit materiálové a energetické využití odpadů a také napomůže vytvořit systém poplatků, které budou motivovat občany k třídění odpadu.

Snižování rizika povodní

Zásadní bude pro ČR další snižování rizika povodní především v oblastech s významným povodňovým rizikem. Za tímto účelem bude vláda podporovat realizaci technických a přírodních blízkých protipovodňových opatření, další zlepšení úrovně předpovědní a hlášené povodňové služby a obecnou dostupnost informací o povodňovém ohrožení, riziku a připravenosti povodňových orgánů.

Koncem roku 2013 bylo dokončeno mapování povodňového nebezpečí a povodňových rizik pro všechny oblasti s významným povodňovým rizikem. Také bylo dokončeno velké množství lokálních varovných systémů a došlo k modernizaci hlášeného povodňového systému v povodí Odry. V roce 2014 budou připraveny návrhy možných protipovodňových opatření pro oblasti s významným povodňovým rizikem, která by měla být realizována v období 2016 až 2022. Návrhy budou předloženy vládě ČR ke schválení do konce roku 2015.

4.2.7. Zemědělská politika

Směr zemědělské politiky ČR udává především přijatá podoba nové Společné zemědělské politiky EU (SZP) na období 2014–2020 a národní strategie vytvářené s cílem dalšího rozvoje českého zemědělství. Hlavním strategickým cílem vlády ČR je podílet se na zajištění potravinové bezpečnosti, potravinové soběstačnosti, zvýšení konkurenceschopnosti českého zemědělství, a to v souladu s udržitelným zacházením s přírodními zdroji, zejména s akcentem na zamezení degradace půdního fondu, snížení míry znečištění vod ze zemědělských zdrojů a zvýšení retence vody v krajině, a důrazem na jeho mimoprodukční funkce, včetně podpory rozvoje venkova a celkového zlepšování kvality života ve venkovských oblastech.

Rozvoj venkova a podpora zaměstnanosti

Jednou z priorit vlády ČR je v rámci rozvoje venkova podpora odvětví s vyššími nároky na objem lidské práce a s vysokou přidanou hodnotou, aby na venkově došlo k tvorbě nových pracovních míst a následně i zvýšení životní úrovně. Prioritními odvětvími jsou proto živočišná výroba, specializovaná rostlinná produkce, zpracovatelský sektor a šetrné technologie v lesích. Vláda posílí význam drobného a středního lesnického a dřevozpracujícího průmyslu s cílem zvýšení zaměstnanosti v horských a podhorských oblastech. Vláda zachová nulovou spotřební daň na tichá vína.

Bude podporován rozvoj a modernizace zemědělských, potravinářských a lesnických podniků, stejně tak i malých a středních podniků včetně subjektů sociální ekonomiky, a to zejména v hospodářsky citlivých regionech. Vláda podporuje i rozvoj zpracovatelských forem tzv. krátkých řetězců včetně dalšího rozvoje

²⁶ Směrnice 2008/98/ES o odpadech, Směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech, Směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností, Směrnice 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech, Směrnice 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních.

regionálních a místních trhů. S ohledem na nutnost ekonomické stabilizace sektoru vláda také podpoří diverzifikaci příjmů zemědělců, např. podporou bioplynových stanic.

Ochrana spotřebitelů a bezpečnost potravin

Za účelem zvýšení ochrany spotřebitelů a bezpečnosti potravin bude vláda podporovat producenty kvalitních místních potravin i zavedené systémy kvality potravin a přijme přísnější pravidla pro obchodní řetězce včetně transparentního značení původu potravin. Vláda zvýší sankce za klamavé informace o složení výrobků, přičemž pokuty budou udělovány se zohledněním obratu společností. S cílem dosažení efektivního dozoru nad trhem dojde k navýšení počtu inspektorů v terénu. Dozorové orgány kontrolující kvalitu potravin budou nově spadat pod Ministerstvo zemědělství. Vláda přijme i opatření ke zvýšení informovanosti spotřebitelů.

Posílení exportu

S cílem posílení výkonnosti a diverzifikace zemědělsko-potravinářského exportu vláda sjednotí a zefektivní provádění proexportních opatření v oblasti vývozu zemědělských výrobků a potravin do zemí mimo EU, zejména s důrazem na produkty s vyšší přidanou hodnotou a trhy, u nichž byl identifikován exportní potenciál.

4.3. Fungující trh práce, vzdělávací systém a sociální začleňování

4.3.1. Rozvoj trhu práce a aktivní politika zaměstnanosti, zvyšování produktivity práce

Cílem vlády je aktivně rozvíjet fungování trhu práce, tak aby umožňoval efektivní využívání zdrojů ekonomického a společenského rozvoje. V posledních letech přetrvává na trhu práce řada strukturálních problémů, k nimž náleží nízká zaměstnanost některých skupin obyvatelstva, zejména mladých lidí, žen či osob v předdůchodovém věku. Na trhu práce obtížně hledají uplatnění také uchazeči s nízkou kvalifikací či zaměřením neodpovídajícím potřebám ekonomiky. Svými kroky vláda hodlá vytvářet podmínky pro dlouhodobě udržitelnou zaměstnanost, jež bude založená na koordinovaném přístupu státu územní veřejné správy a zaměstnavatelů a neziskového sektoru, cíněné aktivní politice zaměstnanosti a efektivním a smysluplným rozvoji kvalifikace občanů. Nad rámec reakce na doporučení č. 4 vláda v této oblasti chystá přijmout několik dalších opatření vedoucích k plnění dlouhodobých cílů.

Úprava systému investičních pobídek

Novelou zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, vláda zvýší motivaci pro zaměstnavatele investovat v regionech s mírou nezaměstnanosti nad průměrem ČR a na území zvýhodněných průmyslových zón. Výše hmotné podpory na vytváření nových pracovních míst a školení (rekvalifikace) bude odstupňována dle míry nezaměstnanosti v podporovaných regionech. Zvýhodněné podpory tvorby nových pracovních míst a školení se budou rovněž vztahovat na území státem podporovaných regionů²⁷. V souladu s Plánem legislativních prací vlády bude návrh souhrnné novely zákona o investičních pobídkách, zahrnující i novelu zákona o zaměstnanosti, předložen vládě do konce června 2014.

Program Záruky pro mládež

ČR přijala program Záruky pro mládež, jehož cílem je nabídnout zaměstnání, další vzdělávání, odbornou přípravu nebo stáž, každému mladému člověku do 25 let, a to do čtyř měsíců poté, co se stal nezaměstnaným, ukončil formální vzdělávání nebo odešel ze systému formálního vzdělávání. V současné době se program naplňuje a realizuje prostřednictvím 31 stávajících projektů pro mládež v rámci OP Lidské zdroje a zaměstnanost, z nichž největší podíl a aktivaci zapojení představuje 14 regionálních projektů „Odborné praxe pro mladé do 30 let“. Tyto projekty jsou určené pro mladé bez pracovní zkušenosti nebo minimálními zkušenostmi, kteří jsou evidováni na Úřadu práce ČR. Od roku 2015 budou do realizace

²⁷ Úkol usnesení vlády č. 344 ze dne 15. května 2013 ke Strategii regionálního rozvoje ČR 2014-20.

programu zapojeny i opatření a projekty financované v rámci investiční priority 1.1 nového OP Zaměstnanost.

Snížení míry nezaměstnanosti mladých osob v regionu NUTS II Severozápad

Iniciativa EU na podporu zaměstnanosti mládeže se realizuje v regionu NUTS 2 Severozápad, který jako jediný splnil podmínku iniciativy, tj. že v roce 2012 byla míra nezaměstnanosti mládeže do 25 let vyšší než 25 % (konkrétně 28,2 %). ČR se zavazuje, že nabídne zaměstnání, další vzdělávání, odbornou přípravu nebo stáž, každému mladému člověku do 25 let v Karlovarském a Ústeckém kraji, který není zaměstnaný, ani není zařazen do systému dalšího vzdělávání nebo do odborné přípravy (tzv. NEETs). V roce 2014 se opatření Iniciativy realizují v rámci projektů aktivní politiky zaměstnanosti financovaných ze státního rozpočtu nebo projektů OP Lidské zdroje a zaměstnanost. Od roku 2015 budou k dispozici finanční prostředky v rámci Investiční priority 1.5 nového Operačního programu Zaměstnanost na léta 2014-20.

Podpora regionální spolupráce na trhu práce

Vytvoření fungujícího systému spolupráce na trhu práce je základním předpokladem prevence vzniku nezaměstnanosti a posílení konkurenceschopnosti českého hospodářství. Vhodným výchozím bodem ke vzájemné spolupráci ÚP ČR a dalších partnerů na trhu práce jsou existující poradní sbory, týmy monitoringu práce apod.

Cílenější poskytování aktivní politiky zaměstnanosti

Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, zejména podpora vytváření pracovních příležitostí, bude zohledňovat délku vedení uchazeče o zaměstnání v evidenci ÚP ČR a míru znevýhodnění podpořených osob na trhu práce, zejména kumulaci jednotlivých znevýhodnění, a to tak, aby příspěvky motivovaly zaměstnavatele k umisťování skutečně znevýhodněných osob.

4.3.2. Kvalitní a dostupná zdravotní péče (bude dopracováno)

Vláda chápe zdravotnictví jako veřejnou službu, jež je založena na principu solidarity, neziskovosti, rovnosti a všeobecné dostupnosti. Prioritou je přitom zajištění kvalitní a efektivní péče všem občanům.

Dostupnost lékařské péče

TBA

Zefektivnění systému zdravotního pojištění

TBA

Elektronizace zdravotnictví (eHealth)

TBA

Zavádění systému hodnocení zdravotnických technologií (HTA)

TBA

4.3.3. Sociální začleňování a boj s chudobou

Vláda bude v souladu s evropským konceptem aktivního začleňování podporovat opatření přispívající k začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených do společnosti, a to jak prostřednictvím inkluzivního trhu práce, tak skrze zvyšování dostupnosti, kvality a udržitelnosti základních zdrojů a služeb včetně důstojného příjmu, bydlení a vzdělání. Ve svém důsledku má osobám sociálně vyloučeným či sociálním vyloučením ohroženým přinést možnost participovat na otevřeném trhu zboží a služeb, přispět ke zmírňování sociálního napětí a předcházení jeho negativním sociálním a ekonomickým dopadům a ke snižování výdajů na řešení nepříznivých sociálních důsledků vyloučení.

Zastřešujícím dokumentem pro hlavní oblasti sociálního začleňování osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených je **Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020**, jež stanovuje prioritní

témata ČR v oblastech důležitých pro sociální začleňování pro období 2014 až 2020 a obsahuje přehled opatření majících vliv na sociální začleňování a boj s chudobou. Dále ukazuje směr, kterým se řešení sociálního vyloučení mají ubírat, prosazuje společensky odpovědné hodnoty vztahující se k sociálnímu vyloučení, upozorňuje na nedostatky při hledání řešení sociálního vyloučení a zasazuje se o šíření principu mainstreamingu sociálního začleňování na všech správních úrovních.

Dostupná a profesionální sociální práce

Jako základní nástroj pro sociální začleňování osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených slouží sociální práce. V rámci posílení této její role bude docházet k postupnému navýšení počtu sociálních pracovníků v obcích s rozšířenou působností tak, aby došlo k zajištění jejich optimálního stavu. Vláda zároveň připraví věcný záměr zákona o sociálních pracovnících, v němž bude sociální práce profesně ukotvena, včetně posílení kompetencí sociálních pracovníků a dojde k novelizaci zákona o sociálních službách.

Úprava systému sociálních služeb

Vláda hodlá upravovat systém sociálních služeb tak, aby došlo k provázání financování s jeho sítí, aby odpovídal principu subsidiarity. V roce 2014 dojde ke zpřesnění postupů přípravy a obsahu střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb a parametrů, podle nichž se sítě finančně podporovaných sociálních služeb budou vytvářet.

Systém sociálních dávek

Vláda bude pokračovat ve stabilizaci a zajištění bezproblémové administrace nepojistných sociálních dávek, jimiž jsou podporovány rodiny s dětmi, osoby a domácnosti s nízkými příjmy, osoby se zdravotním postižením. V systému státní sociální podpory budou nově koncipovány dávky zaměřené především na rodinné chování (porodné) a hledány možnosti uplatnění prvků stimulujících vyšší zaměstnanost rodičů-žen. U dávek pomoci v hmotné nouzi budou zpřesněny podmínky nároku (na doplatek na bydlení) a diskutovány způsoby, jak prohloubit působení aktivizačních prvků a přispět k začlenění osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením na trhu práce. U dávek zohledňujících zdravotní stav bude pozornost zaměřena především na pravidla pro přiznání příspěvku na péči.

Péče o ohrožené děti

Vláda bude podporovat další zvyšování kvality činnosti orgánů sociálně-právní ochrany dětí ve vztahu k ohroženým dětem nebo rodinám tak, jak je zakotveno v Národní strategii ochrany práv dětí. Bude připraven věcný záměr zákona o podpoře rodin, náhradní rodinné péči a systému ochrany práv dětí, který sjednotí oblast péče o ohrožené děti. Nadále bude podporována profesionalizace výkonu náhradní rodinné péče, participace dětí v procesech, které se jich týkají, a deinstitucionalizace péče. Během roku 2014 dojde ke standardizaci činnosti orgánů sociálně-právní ochrany dětí.

Sociálně vyloučené lokality

Vláda bude i nadále přijímat opatření zaměřená na zapojení sociálně znevýhodněných dětí do hlavního vzdělávacího proudu, prevenci rozpadu rodin a odebrání dětí do ústavní péče, podporu zaměstnanosti či bezpečnost uvnitř a v okolí sociálně vyloučených lokalit. Vzhledem k růstu nezaměstnanosti a rostoucímu počtu obyvatel ohrožených chudobou bude kladen důraz na podporu sociálního začleňování a sociální soudržnost ve strukturálně nedostatečně rozvinutých regionech s vyšší nezaměstnaností a výskytem sociálně vyloučených lokalit.

Úprava systému dlouhodobé péče

Cílem úpravy systému dlouhodobé péče je řešit dlouhodobou sociální péči u uživatelů, kteří zároveň potřebují zajistit dlouhodobou ošetrovatelskou péči. Byla vytvořena mezíresortní pracovní skupina, jejímž cílem je nalézt řešení problematiky sociálně zdravotního pomezí. V návaznosti na výsledky šetření bude provedena novelizace stávajících právních předpisů upravujících jak systém sociálních služeb, tak zdravotních služeb a zdravotního pojištění.

Úprava systému rehabilitace osob se zdravotním postižením

V roce 2014 bude pokračovat příprava návrhů na řešení systému koordinace rehabilitace, jež vymezí právo oprávněných osob na využití všech prostředků rehabilitace, na poradenství v této oblasti a na poskytnutí součinnosti s institucemi zajišťujícími podporu. Návrhy na řešení budou připravovány v rámci meziresortní pracovní skupiny (viz odstavec Úprava systému dlouhodobé péče).

Sociální bydlení

V roce 2014 bude pokračovat příprava **Koncepce sociálního bydlení**, jež bude vládě předložena do srpna 2015. Vláda zároveň zahájí přípravu věcného záměru zákona o sociálním bydlení, jehož obsahem bude identifikace, definice a zakotvení synergického působení jednotlivých segmentů veřejných politik a vymezení podmínek jejich fungování.

Dostupnost nájemního bydlení a zvýšení mobility pracovní síly

V souladu s cíli **Koncepce bydlení ČR do roku 2020** bude vláda nadále poskytovat dotace na vznik nájemních bytů sloužících k poskytování sociálního bydlení pro osoby, které mají ztížený přístup k bydlení v důsledku zvláštních potřeb vyplývajících z jejich nepříznivé sociální situace. V roce 2014 bude realizováno nařízení vlády č. 284/2011 Sb., o podmínkách poskytnutí a použití finančních prostředků Státního fondu rozvoje bydlení formou úvěru na podporu výstavby nájemních bytů na území ČR.

Prevence a řešení problematiky bezdomovectví

Vláda v srpnu 2013 schválila **Koncepci prevence a řešení problematiky bezdomovectví v České republice do roku 2020**, která zahrnuje témata od podpory přístupu k bydlení a zdravotní péči až po podporu zvyšování informovanosti a spolupráce všech relevantních aktérů. Jedním z opatření Koncepce je i uspořádání národní konsensuální konference o bezdomovectví za účelem nalezení shody a všeobecné podpory pro další směřování politiky v oblasti řešení bezdomovectví. V návaznosti na tuto Koncepci vláda v květnu 2014 projedná návrh konkrétních kroků naplňujících cíle Koncepce a harmonogram jejich plnění.

Aktivní stárnutí

V únoru 2013 schválila vláda ČR dokument **Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017** (NAP), který pro nadcházející období stanoví priority a opatření v oblastech významných z hlediska kvality života seniorů a stárnutí populace. Vláda v roce 2014 připraví mechanismus hodnocení NAP, tak aby obsahoval měřitelné indikátory, jež umožní efektivní hodnocení dosaženého pokroku. V souvislosti se změnou politik v kontextu demografického stárnutí se také počítá s jeho případnou aktualizací.

4.3.4. Slučitelnost rodinného a pracovního života a problematika genderové rovnosti

Dostupné a kvalitní služby péče o děti jsou jedním z významných nástrojů při udržení kontaktu se zaměstnáním v době mateřské a rodičovské dovolené a vstupu rodičů na trh práce. Zaměstnanost žen s dětmi do 12 let věku je v ČR velmi nízká, což má vliv na ztrátu profesní kvalifikace, zaměstnání a tedy negativní dopad z hlediska rovnosti žen a mužů na trhu práce a ohrožení rodin s dětmi chudobou. V souvislosti s doporučením Rady č. 4 budou podporována opatření směřující k podpoře sladění pracovního, soukromého a rodinného života a udržení kontaktu rodiče se zaměstnáním v době péče o dítě a postupnému návratu nebo vstupu na trh práce. S ohledem na výše uvedené vláda připravila návrh zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, který je v současné době projednáván v Parlamentu ČR. Předpokládá se, že úprava by mohla pomoci zvýšit dostupnost péče o dítě zejména do 4 let věku.

Metodika pro podporu sladění pracovního a rodinného života

Za účelem zvýšení schopnosti orgánů veřejné správy poskytovat svým zaměstnancům opatření zaměřená na sladění pracovního a soukromého života bude do konce roku 2014 zpracována metodická příručka vycházející z příkladů dobré praxe a sdílení zkušeností s privátní sférou.

Odstranění diskriminace v přístupu k zaměstnání

V rámci zvyšování efektivity služeb zaměstnanosti se bude pokračovat v proškolení pracovníků Úřadu práce ČR a Státního úřadu inspekce práce v oblasti rovných příležitostí žen a mužů. Dojde rovněž k podpoře kapacit těchto orgánů uplatňovat v rámci své činnosti hledisko rovnosti žen a mužů a potírat diskriminaci v přístupu k zaměstnání.

Strategie pro rovnost žen a mužů na léta 2014 – 2020

Za účelem prosazování rovných příležitostí žen a mužů vláda přijme Strategii pro rovnost žen a mužů na léta 2014 – 2020, která bude směřovat ke komplexní podpoře genderové rovnosti, včetně podpory vyšší míry zaměstnanosti žen a podpory opatření pro sladění pracovního a soukromého života.

Genderové aspekty ohrožení chudobou

Vláda rovněž provede analýzu dopadu rozvodu manželů na jejich příjmy v produktivním a post-produktivním věku s formulací případných opatření pro snížení rizika ohrožení chudobou, neboť ženy (zejména v pokročilém věku) čelí riziku chudoby ve výrazně vyšší míře, než muži.

4.3.5. Kvalitní a inkluzivní vzdělávání

Základním předpokladem pro dosažení úspěchu českého hospodářství je kvalifikovaná a flexibilní pracovní síla schopná obstát v globální konkurenci. Vzdělávání považuje vláda za jeden z základních pilířů své politiky. Bude usilovat o rozvoj kompetencí a potenciálu mladých lidí. Cílem je posílit rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání v klíčových kompetencích, podporovat a vést školy k lepším výsledkům žáků, zlepšit kariérové poradenství a zvýšit relevanci středoškolského vzdělávání k požadavkům trhu práce. Vysokoškolské vzdělávání a jeho akreditované obory studia je třeba nastavit tak, aby odrážely potřeby pracovního trhu a zaměstnavatelů. Je nezbytné, aby v rámci svého studia měli studenti možnost nabýt praktické zkušenosti a dovednosti.

Podpora odborného vzdělávání a spolupráce mezi školami a zaměstnavateli

Od roku 2014 je v účinnosti zvýšení daňového zvýhodnění na podporu odborného vzdělávání, které spočívá ve zvýšení limitů pro daňovou uznatelnost motivačního příspěvku. Motivace zaměstnavatelů pro vzdělávání žáků středních škol je zvýšena také zavedením nové odčitatelné položky či možnost dodatečného odpočtu u majetku pořízeného a alespoň částečně využívaného pro účely odborného vzdělávání.

S cílem více podpořit technické a učební obory vláda hodlá upravit systém financování regionálního školství tak, aby lépe reflektoval dlouhodobou uplatnitelnost absolventů na trhu práce. Vláda také upraví rámcové vzdělávací programy v oblasti středního vzdělávání, tak aby byly efektivněji zacíleny na zlepšení kvality odborného vzdělávání a dlouhodobou uplatnitelnost absolventů středních odborných škol. Pro absolventy učňovských oborů bude připravena koncepce mistrovské zkoušky, jako nového prvku celoživotního učení.

Bude také posílena role zaměstnavatelů v oblasti kariérového poradenství, kdy bude cílem zvýšit motivaci žáků studovat a v praxi uplatnit odborné dovednosti a zároveň zvýšit informovanost žáků a učitelů o požadavcích na výkon povolání, pracovní prostředí a perspektivě uplatnění.

Podpora vyššího odborného a vysokoškolského vzdělávání

Stejně jako v oblasti středoškolského vzdělávání, tak i v oblasti vyššího odborného a vysokoškolského vzdělávání vláda podpořila firemní investice do vzdělávání prostřednictvím novely zákona o daních z příjmů. Metodický pokyn k těmto odpočtům je připravován i pro oblast vyššího odborného a vysokoškolského vzdělávání. Opatření zahrnují jak zvýšení motivace firem k umožnění odborné praxe a praktického vyučování v co nejvyšší míře, tak podporu firemních stipendií.

Vytvoření kariérního řádu

Do konce roku 2014 bude v rámci realizace individuálního projektu národního připraven kariérní systém učitelů umožňující profesní růst a celoživotní zvyšování kvality práce, propojený s atestacemi a navázaný na motivující systém odměňování. Kariérní systém má pomoci zvýšit prestiž učitelského povolání ve

společnosti, podnítit zájem o učitelské povolání mezi mladými lidmi a dát začínajícím i zkušeným učitelům perspektivu odborného růstu během jejich profesního života. Kariérní systém bude založen na principu provázanosti profesního rozvoje s kariérním systémem a odměňováním, na právu a povinnosti učitele rozvíjet své profesní kompetence a na právu na volbu možné kariérní cesty (cesta rozvoje profesních kompetencí, cesta rozvoje specializovaných pozic, cesta rozvoje řídicích pozic). V případě cesty rozvoje profesních kompetencí je navrhována gradace ve 4 stupních. Jednotlivé stupně jsou navázány na standard učitele, v němž jsou popsány kompetence a jejich úroveň požadovaná pro každý kariérní stupeň. Předpokládá se povinnost absolvovat adaptační období zakončené hodnocením před vstupem do 2. kariérního stupně, od 2. kariérního stupně dobrovolnost zapojení do kariérního systému. Od roku 2015 začnou legislativní práce umožňující uvedení kariérního systému do praxe.

Rovný přístup ke vzdělávání

Vláda realizuje projekty spolufinancované z ESF a SR na podporu rovného přístupu a kvality ve vzdělávání, které jsou podpořeny z kohezních prostředků. Rovněž jsou realizovány projekty vedoucí k vytvoření a ověření návrhu systému podpůrných a vyrovnávacích opatření, jež podpoří souběžně připravovanou novelu zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, zejména s ohledem na speciální vzdělávací potřeby a vzdělávání nadaných žáků a studentů. Vláda současně ověřuje možnosti realizace strategií rozvoje místních vzdělávacích soustav v obcích s rozšířenou působností, jež by měly podpořit rovné příležitosti ve vzdělávání a zajistit inkluzivní vzdělávání v oblasti regionálního školství.

Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020

V roce 2014 vláda připraví Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2020, jež vymezí základní priority rozvoje vzdělávacího systému, o jejichž dosažení bude stát a další tvůrci vzdělávací politiky systematicky usilovat. Strategie bude založena na rozvoji konceptu celoživotního učení s cílem přispět k naplňování všech hlavních cílů vzdělávání, kterými jsou osobnostní rozvoj přispívající ke zvyšování kvality lidského života, udržování a rozvoj kultury jako soustavy sdílených hodnot, rozvoj aktivního občanství vytvářející předpoklady pro sociálně soudržnou společnost a demokratické vládnutí a přípravu na pracovní uplatnění. Intervence budou zaměřeny především na podporu učitelů a kvalitní výuky, zlepšení průchodnosti školského systému, dotvoření uceleného rámce hodnocení a modernizaci hodnotících postupů ve vzdělávání a vytváření podmínek pro odpovědné a efektivní řízení decentralizovaného vzdělávacího systému.

Novela školského zákona

V roce 2013 byly zahájeny práce na novelizaci zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), které budou dokončeny v roce 2014. Novela, která bude předložena vládě ke schválení vládě do června 2014, upravuje organizaci vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných, a to zrušením z členění na kategorie dětí se zdravotním znevýhodněním, zdravotním postižením a sociálním znevýhodněním. Ty budou nahrazeny principem individuální podpory každého žáka s potřebou podpůrných opatření prioritací individuální integrace v rámci hlavního výchovně-vzdělávacího proudu.

Další vzdělávání

Vláda považuje za nezbytné nadále rozvíjet koncept celoživotního učení, konkrétně oblasti dalšího vzdělávání, které by mělo být chápáno nejen jako osobnostní rozvoj, ale zejména jako nástroj podporující zaměstnatelnost jednotlivců a jejich uplatnitelnosti na trhu práce. Je potřeba podporovat a rozvíjet nástroje pro ověřování a uznávání výsledků předchozího učení (zákon 179/2006 Sb. o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) včetně nutnosti zajištění provázanosti Národní soustavy kvalifikací a Národní soustavy povolání.

4.3.6. Podpora příchodu kvalifikovaných pracovníků ze zahraničí

Kvalifikovaná pracovní síla je jedním ze základních předpokladů konkurenceschopnosti a obchodní úspěšnosti zaměstnavatelů. Tvoří nutnou podmínku pro investice, neboť zajišťuje přenos znalostí, rozvoj

inovací, zavádění nových technologií a vede k tvorbě nových pracovních míst. Vzhledem k otevřenosti a charakteru české ekonomiky vláda přijímá taková opatření, která vedou k efektivní migrační politice, jež dokáže reflektovat ekonomické potřeby ČR.

Zrychlená procedura pro vnitropodnikově převáděné a lokalizované zaměstnance a projekt Welcome Package

Vláda bude v roce 2014 pokračovat v projektu „Zrychlená procedura pro vnitropodnikově převáděné a lokalizované zaměstnance a statutární orgány zahraničních investorů“, který stanovuje pravidla pro zrychlený převod a lokalizaci vnitropodnikových zaměstnanců, příp. statutárních orgánů zahraničních investorů na výkon práce v ČR a pomáhá zabezpečit dostatek kvalifikované pracovní síly. Projekt má probíhat až do nabytí účinnosti nové právní úpravy vstupu a pobytu cizinců na území ČR. Od 1. července 2013 probíhá také projekt Welcome Package pro investory, který zefektivňuje procedury vstupu a zaměstnávání klíčových cizinců, kteří v rámci umístění investice do ČR potřebují rychle a hladce získat potřebná pobytová a pracovní povolení.

Nová právní úprava vstupu a pobytu cizinců na území ČR

Vláda pokračuje v přípravě nové právní úpravy vstupu a pobytu cizinců na území ČR. Návrh normativního textu nové právní úpravy byl v roce 2013 rozeslán do meziresortního připomínkového řízení a v průběhu roku 2014 dojde k postupnému vypořádávání připomínek. Nová úprava bude zahrnovat mj. zavedení nových typů jednotných povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání („zaměstnaneckých karet“), což významně přispěje ke snížení byrokratické zátěže spojené s povolováním pobytu a výkonu práce občanů třetích států v ČR.

4.4. Růst založený na výzkumu a inovacích

Dlouhodobá udržitelnost ekonomického růstu je z velké míry závislá na schopnosti inovovat, což vyžaduje nutnost vytváření prostředí podporujícího výzkum a inovace. Cílem je efektivním a systematickým způsobem posilovat význam výzkumných a inovačních aktivit a produkce s vyšší přidanou hodnotou jako klíčových předpokladů pro zvyšování konkurenceschopnosti českých firem. Tyto aktivity musí zároveň reagovat na změny v požadavcích spotřebitelů a v poptávce na zahraničních trzích. Stěžejním faktorem přitom je posílení partnerství mezi podnikovou sférou a výzkumnými a vzdělávacími institucemi.

Vláda se v nejbližší době zaměří zejména na zlepšování kvality řízení, výzkumu, vývoje a inovací a zvyšování motivace pro využívání výsledků výzkumu, vývoje a inovací ze strany soukromého i veřejného sektoru. Důraz bude přitom kladen na posilování kvality výzkumu a jeho aplikovatelnosti v praxi, rozvoj lidských zdrojů a prohlubování mezinárodní spolupráce.

4.4.1. Rozvoj podmínek pro excelentní výzkum

Podmínkou zvyšování efektivity výzkumného a inovačního systému ČR je zavedení progresivních metod hodnocení institucionálního a účelového financování výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „VaVal“), rozvoj lidských zdrojů reflektující potřeby znalostní ekonomiky ČR, zlepšení managementu VaVal na všech jeho úrovních, pokračující modernizace výzkumné infrastruktury ČR a prohloubení její integrace do Evropského výzkumného prostoru

Národní programy udržitelnosti I a II.

Za účelem zajištění dlouhodobé udržitelnosti center VaVal budovaných v ČR za využití strukturálních fondů EU bude vláda ČR pokračovat v realizaci Národních programů udržitelnosti I a II. Důraz bude při realizaci programů kladen zejména na účinnou spolupráci center s podnikovou sférou a jejich zapojení do mezinárodní spolupráce.

Internacionalizace vysokého školství, VaVal a podnikání

Vláda vypracuje Strategii internacionalizace vysokého školství, VaVal a podnikání, jež bude mj. zahrnovat koncepci členství v mezinárodních výzkumných organizacích, strategii podpory a stimulace účasti subjektů ČR v rámcovém programu EU pro výzkum a inovace Horizont 2020, principy zapojování ČR do mezinárodních iniciativ a programů VaVal realizovaných v rámci Evropského výzkumného prostoru a cíle pro rozvoj mezinárodní spolupráce ČR ve VaVal se státy mimo EU. Hlavním cílem je strategie bude zejména vytvoření adekvátních rámcových podmínek podporujících integraci výzkumné infrastruktury ČR do Evropského výzkumného prostoru a stimulujících zvýšení účasti výzkumných organizací a podniků ČR v komunitárních programech podpory VaVal.

Podpora výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Vláda připravuje novelu zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací). Novela se týká především nových nástrojů podpory financování VaVal, které by měly přinést snížení administrativy VaVal a účinnější podporu průmyslového výzkumu a inovací. Zejména se předpokládá rozšíření možností účelové podpory na infrastrukturu a studie proveditelnosti, dále výrazné rozšíření forem účelové podpory, včetně implikace tzv. SBIR, odstranění některých byrokratických překážek při podávání projektů a v neposlední řadě zakotvení odpovědného orgánu za inovace.

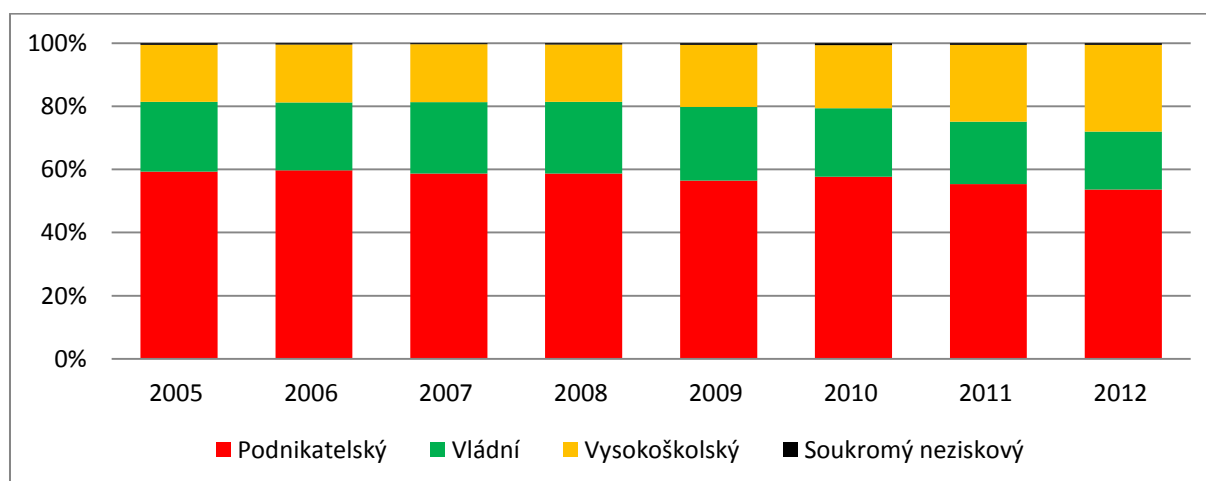
Podpora strategických oborů

V návaznosti na implementaci národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací schválených vládou, jsou nové programy VaVal připravovány tak, aby byly s těmito prioritami v souladu. V programech účelové podpory VaVal a při rozdělování institucionální podpory VaVal jsou podporovány strategické obory, ve kterých má ČR potenciál dosahovat kvalitních výsledků výzkumu a průmyslových aplikací. Priority také vycházejí z aktuálních socioekonomických potřeb společnosti a jejich nedílnou součástí tvoří i společenskovední obory.

4.4.2. Rozvoj spolupráce mezi podnikovou sférou a výzkumnými organizacemi

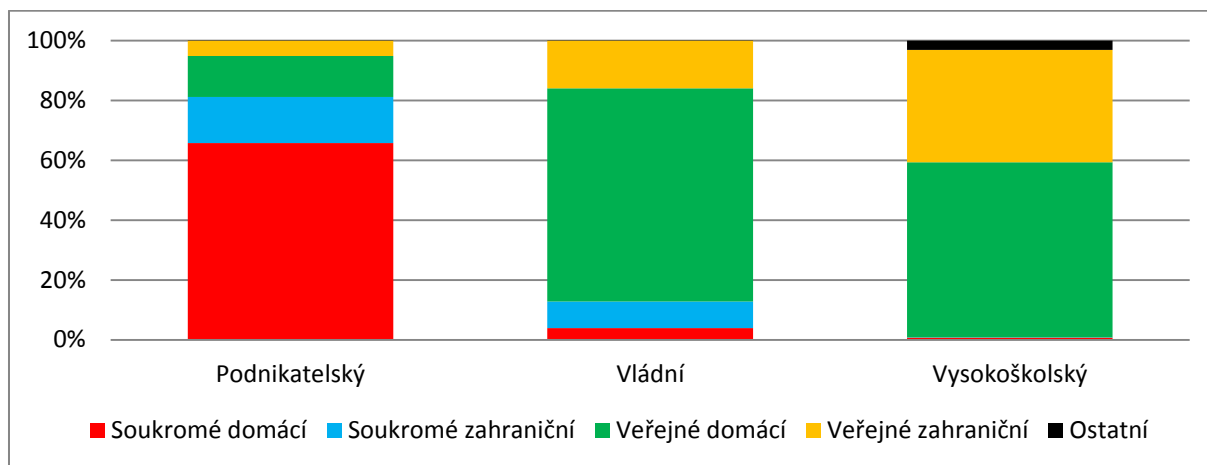
Přetrvávající slabinou národního inovačního systému je nedostatečná spolupráce veřejného výzkumného sektoru s aplikační sférou, zejména podnikovou. Podnikatelský sektor sice provádí největší část VaVal v ČR²⁸, avšak podíl soukromých výdajů na financování VaVal prováděného ve vládním a vysokoškolském sektoru je relativně nízký. To může indikovat přetrvávající nedůvěru v partnerství podniků a vysokých škol a veřejných výzkumných institucí.

Graf 11: Výdaje na VaV v sektorech provádění podle druhu pracoviště

Zdroj: Český statistický úřad 2013, Roční statistické šetření výzkumu a vývoje VTR 5-01

²⁸ Z celkového realizovaného výzkumu a vývoje v r. 2012 v objemu 72,36 mld. Kč se 53,6 % realizovalo v podnikatelském sektoru, zatímco ve vládním 18,4 % a ve vysokoškolském 27,4 %. Podnikatelský sektor se rovněž podílí na financování výzkumu a vývoje 36,4 % z celkového objemu výdajů, přičemž podíl se za posledních 10 let kontinuálně zvyšuje.

Graf 12: Výdaje na VaV v sektorech provádění podle zdrojů jejich financování v roce 2012

Zdroj: Český statistický úřad 2013, Roční statistické šetření výzkumu a vývoje VTR 5-01

Podpora VaVal z prostředků státního rozpočtu by proto měla stimulovat synergii financování VaVal z veřejných a soukromých zdrojů, podporovat formování dlouhodobých strategických partnerství výzkumných organizací s podniky (technologické platformy, klastry), komercializaci výsledků VaVal dosažených ve veřejném sektoru, transfer znalostí do praxe a odstraňovat bariéry provádění smluvního výzkumu.

S cílem zlepšit spolupráci mezi výzkumným sektorem a aplikační sférou vláda v roce 2013 schválila novelu zákona 586/1992/Sb., o daních z příjmu pro účely technického vzdělávání a smluvního výzkumu, jež umožňuje daňové zvýhodnění pořízení výsledků výzkumu a vývoje od vysokých škol a vědeckovýzkumných institucí a firemních investic do vzdělávání. Vzhledem k tomu, že významná část velkých firem v ČR je součástí zahraničních a nadnárodních korporací, vláda se bude snažit motivovat investory k provádění výzkumu a vývoje na území ČR.

Strategie pro inteligentní specializaci ČR (RIS3)

Za účelem koordinace tvorby a realizace regionální inovační politiky pokračuje vláda ČR v přípravě Výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci ČR (RIS3). Cílem RIS3 je identifikovat konkurenční výhody jednotlivých regionů ČR, stanovit jejich strategické priority ve VaVal a koncentrovat do nich omezené finanční a lidské zdroje, tzn. nastavit směr dlouhodobého rozvoje regionů ČR v souladu s jejich znalostním potenciálem. Výstupem bude ucelená národní RIS3 doplněná o 14 „krajských“ příloh a akční plán pro jejich implementaci.

Program EPSILON

Vláda zahájí realizaci programu účelové podpory VaVal EPSILON, který se zaměří na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje pro potřeby průmyslu za účelem posílení jeho konkurenceschopnosti v evropském a globálním kontextu. V rámci programu budou podporovány projekty vedoucí k výsledkům majícím vysoký potenciál pro rychlé uplatnění v nových produktech, výrobních postupech a službách, a to zejména v oblastech souvisejících s využitím nových technologií a nových materiálů v energetice, životním prostředí a dopravě.

Podpora exportu výsledků VaV

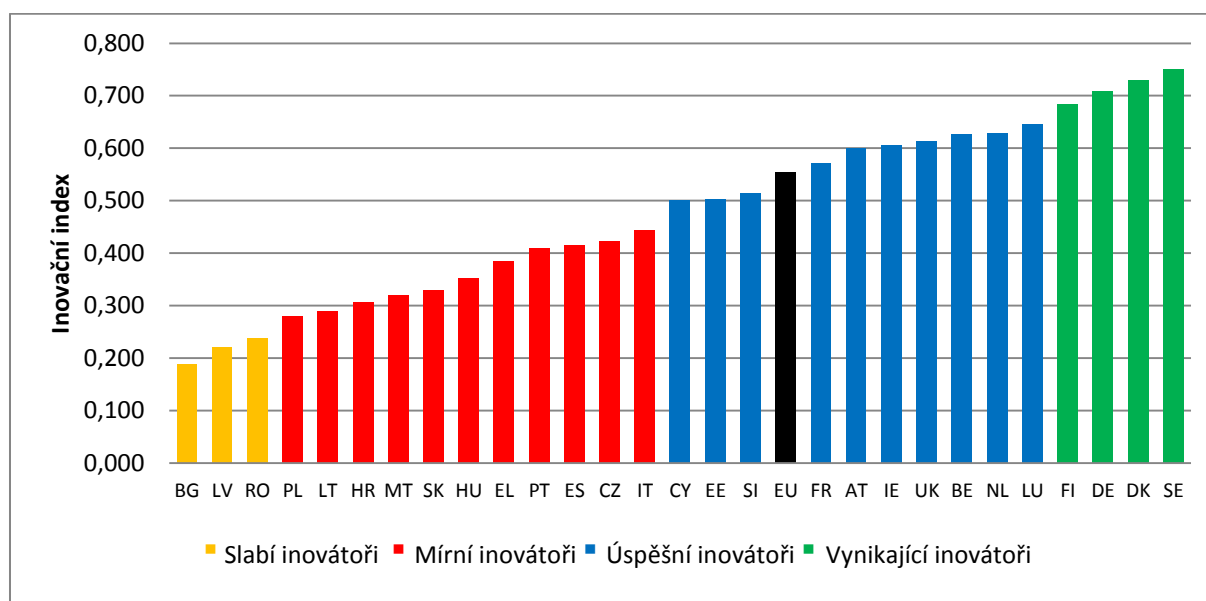
Dalším krokem pro zvýšení spolupráce mezi výzkumnými organizacemi a soukromými podniky bude navázání spolupráce Technologické agentury ČR (TAČR) a Exportní a garanční pojišťovací společnosti (EGAP). Pomocí pojištění úvěrů na komerční implementaci výsledků VaV bude možné exportovat české

inovace prostřednictvím tuzemských podniků na globální trh. Vzájemná výměna kontaktů mezi TAČR a EGAP umožní navázat spolupráci mezi privátním sektorem zaměřeným na inovace s výzkumnými organizacemi a výsledky jejich činnosti se tak dočkají častější komercializace, než je tomu nyní.

4.4.3. Inovační podnikání a rozvoj startupů

Vláda si je vědoma, že inovační aktivity podniků jsou důležitou podmínkou dlouhodobé konkurenceschopnosti české ekonomiky. Jejím cílem je proto vytvářet potřebné předpoklady pro inovační procesy podniků a rozvoj nových technologií a modernizaci produkce. Důraz přitom musí být kladen nejen na vznik inovačního potenciálu, ale také na zavádění inovací na trh, jež je výsledným obrazem inovační výkonnosti a úspěšnosti českých podniků.

Graf 13: Inovační výkonnost členských států EU

Zdroj: Innovation Union Scoreboard 2014

Většina silně inovativních „domácích“ firem jsou malé a střední podniky, pro něž jsou ale investice do ambicióznějších inovativních projektů vysoce rizikové. Cílem efektivní politiky státu v této oblasti proto musí být podpora výzkumných oborů orientovaných na bezprostřední využití v aplikační oblasti, vytvoření a efektivní využívání inovační infrastruktury stimulující komercializaci výzkumných poznatků směrem k rozvoji inovačních podnikatelských aktivit, vybudování systému podpůrných poradenských a koučovacích služeb a rovněž zpřístupnění dostatečných finančních zdrojů pro vznik a rozjezd nových firem a expanzi firem stávajících.

Seed fond

V rámci přípravy projektu byla založena společnost Český rozvojový, uzavřený investiční fond, a.s. ve 100% vlastnictví státu a schváleno schéma podpory z hlediska slučitelnosti s vnitřním trhem EU. Ukončena byla také veřejná soutěž na depozitáře fondu, avšak nedošlo dosud k ukončení veřejné soutěže na výběr správce fondu, a to z důvodu probíhajícího správního řízení vyvolaného odvoláním neúspěšného uchazeče k Úřadu na ochranu hospodářské soutěže.

Vzhledem ke značné časové prodlevě bude vláda v r. 2014 hledat jiný způsob pro využití finančních zdrojů Evropského fondu pro regionální rozvoj určených na projekt Seed fond, jehož realizace byla z výše uvedených důvodů pozastavena. Nebude-li možné ve stanovené lhůtě prostředky určené pro rizikový kapitál efektivně využít, budou prostředky použity pro jiný nástroj podpory inovačně orientovaných podnikatelů včetně začínajících. Zároveň budou vyhodnocovány výsledky z dosud podpořených pre-seed aktivit, které tvoří nedílnou součást aktivit na podporu nových, zejména technologických, firem.

Programy podpory pro poskytování finančních nástrojů včetně rizikového kapitálu

Pro období 2014-2020 připraví vláda v roce 2014 nové programy podpory využívající zejména finanční nástroje, jako jsou úvěry, záruky a rovněž rizikový kapitál. Bude se opírat nejen o dosavadní zkušenosti, ale zejména o ex ante analýzu situace na trhu v ČR. Nový zákon o investičních společnostech a investičních fondech nabízí nyní širší možnosti vytváření různých fondových struktur (např. SICAV), které mohou lépe motivovat zapojení soukromých investorů do financování inovací v různých fázích jejich životního cyklu. Vláda v tomto kontextu zváží úpravu zákona o rozpočtových pravidlech tak, aby transfery prostředků ze státního rozpočtu lépe odpovídaly charakteru finančních nástrojů²⁹, což by usnadnilo jejich implementaci.

Další programy podpory rozvoje inovačního podnikání

Vláda podpoří rozšíření implementace programu INOSTART na podporu inovačního podnikání začínajících firem, který je financován z Fondu Partnerství česko-švýcarské spolupráce. Bude rovněž podporovat aktivity vládních agentur CzechInvest, CzechTrade a TA ČR při stimulaci projektů s vysokou přidanou hodnotou a s vysokým podílem výzkumu a vývoje, které mají předpoklady pro komerční využití, disponují vysokým potenciálem růstu a příslibem expanze na zahraniční trhy.

Využití potenciálu průmyslového vlastnictví

Vláda bude pokračovat v úsilí o zlepšení znalostí o optimálních způsobech využívání systému ochrany průmyslového vlastnictví k získání konkurenční výhody. Vedle zvyšování znalosti podnikatelů, pracovníků VaV, pedagogů, a studentů o jednotlivých průmyslově právních nástrojích a jejich optimálním využití se zaměří na objasňování významu, způsobů získávání a vytěžování technických informací z patentových zdrojů. V roce 2014 bude pokračovat popularizační kampaň přinášející argumenty a návody proč a jak užívat ochrany průmyslového vlastnictví, jak postupovat při přihlašování do zahraničí a využívat přitom s výhodou zejména mezinárodní systém Smlouvy o patentové spolupráci.

Vláda bude nadále podporovat práce směrem k dokončení jednotného patentu EU a vytvoření Jednotného patentového soudu, včetně podpory vytvoření společné regionální komory soudu se Slovenskou republikou. Zvýší se pozornost poskytování komplexních, důvěryhodných a pro uživatele snadno dosažitelných a srozumitelných informací o špičkových technických řešeních a o předmětech průmyslových práv a způsobech jejich nejlepšího využití. Uživatelům budou nabízeny služby poskytující informace o nejnovějším stavu techniky v jejich oboru převzaté z nově zveřejněných patentových přihlášek, bude propagován průmyslově právní audit a technologický foresight umožňující sledovat trendy a odhadnout budoucí směřování dané oblasti techniky. Bude zlepšena dostupnost informací o průběhu zápisných a dalších řízení. S cílem podtrhnout význam patentové a známkové ochrany pro společnost založenou na inovacích a kreativitě bude v druhé polovině roku 2014 uspořádána mezinárodní konference za účasti vrcholných představitelů odborných mezinárodních institucí.

Foresight a technologické oblasti strategického významu pro ekonomický růst ČR

Jako součást efektivní inovační politiky podporuje vláda rozvoj systému monitoringu světových trhů a vývoje na poli výzkumu a technologií, který umožní odborně identifikovat sociální, ekonomické a technologické trendy na cizích trzích. Na základě foresightových aktivit analyzujících vývoj světové poptávky, kvalifikovaného odhadu scénáře možného budoucího vývoje analýz přidané hodnoty českého obchodu v globální ekonomice a mapování inovačního potenciálu organizací v ČR může vláda určovat klíčové technologické oblasti pro podporu v ČR. Zaměřovat se bude především na oblasti, ve kterých lze do budoucna očekávat vysoký potenciál z hlediska přínosu pro konkurenční výhodu podnikového sektoru na území ČR, a proto do nich bude zacílena veřejná podpora podnikání a výzkumu a vývoje. Jako součást zefektivnění inovačních aktivit současně také probíhá mapování inovační kapacity ČR v rámci projektu INKA.

4.4.4. Kosmické aktivity

Kosmické aktivity jsou dynamicky se rozvíjející oblastí, jejíž pokroky se promítají do mnoha odvětví lidské činnosti. Vláda ČR si je vědoma významu kosmických aktivit pro národní hospodářství a významu úzké

²⁹ V současné době je možná pouze dotace, což působí potíže při využívání revolvingových nástrojů.

spolupráce s Evropskou kosmickou agenturou (ESA) a Evropskou agenturou pro GNSS (GSA) zejména pro zvýšení technologické úrovně českého průmyslu a jeho konkurenceschopnosti.

Vláda chápe kosmické aktivity jako strategickopolitickou disciplínu s nezanedbatelným hospodářským dopadem. Do kosmických aktivit se ve stále větším měřítku zapojují firmy a instituce, které vyvíjejí nové technologie, software, hardware a služby s vysokou přidanou hodnotou. Aplikace v oblasti kosmických technologií a družicové navigace stimulují další rozvoj v širokém spektru nejrůznějších odvětví.

V této souvislosti vláda připravuje opatření, která pomohou českým firmám se více zapojit do oblasti výše uvedených aktivit a umožní další zefektivnění koordinace kosmických aktivit na národní evropské a světové úrovni. Tato forma koordinace přispěje nejen k efektivnějšímu vynakládání finančních prostředků, ale ve svém důsledku i ke zvýšení návratnosti investic a konkurenceschopnosti ČR.

Investice do kosmických aktivit

Investice do volitelných programů ESA musí probíhat v souladu s rostoucí kapacitou českého průmyslu v této oblasti a dosaženými dílčími úspěchy v přenášení know-how do komerční průmyslové sféry. Investicemi do kosmických aktivit, zejména prostřednictvím ESA ve formě účasti na jejích volitelných programech může vláda efektivně podpořit konkurenceschopnost českého průmyslu, excelenci výzkumu a přispět k udržitelnému růst hospodářství.

Vytvoření víceletého Národního kosmického programu

Vláda v roce 2014 počítá s vytvořením Národního kosmického programu, jež bude představovat soubor věcných, časových a finančních podmínek pro činnosti potřebné k naplnění cílů a priorit stanovených Národním kosmickým plánem ČR.

Zřízení České kosmické agentury

Záměrem vlády je zřízení České kosmické agentury (ČKA), jež by měla být ústředním orgánem ve věcech kosmických aktivit v ČR. Tímto krokem dojde k zefektivnění koordinace kosmických aktivit vlády a zjednodušení mezinárodní spolupráce a transferu v oblasti technologií s vysokou přidanou hodnotou.

5. Implementace politiky soudržnosti a využití programů Evropských strukturálních a investičních fondů jako nástrojů uskutečňování priorit Strategie Evropa 2020

5.1.1. Programové období 2007-2013

Vláda považuje politiku soudržnosti za nástroj, který může významně posílit růst a konkurenceschopnost ČR. V období 2007–2013 může ČR investovat z prostředků této politiky celkem 26,79 mld. EUR, protože jde o velmi významný nástroj přispívající k začleňujícímu, ale také „inteligentnímu“ a udržitelnému růstu. Proto vláda intenzivně sleduje stav a vývoj v čerpání operačních programů, které se realizují v programovém období 2007–2013, a s tímto přesvědčením také přistupuje k přípravě politiky soudržnosti v příštím programovém období 2014-2020 v rámci přípravy programů spolufinancovaných z Evropských strukturálních a investičních fondů („ESI fondů“).

Národní strategický referenční rámec ČR („NSRR“) pro politiku soudržnosti v období 2007–2013 primárně reflektuje Lisabonskou strategii, kterou Evropská rada přijala na jaře 2000. NSRR byl formulován v souladu s touto strategií a současně s ohledem na česká specifika a priority. Kromě informací o programech k implementaci politiky soudržnosti zahrnuje NSRR i doplňkovost poskytovaných podpor prostřednictvím Programu rozvoje venkova na období 2007-2013 a Operačního programu Rybářství 2007-2013.

V červnu 2010 Evropská rada schválila Strategii Evropa 2020, ve které definuje cíle EU, jichž chce dosáhnout do konce roku 2020, a to v oblasti zaměstnanosti, výzkumu a vývoje, inovací, změn klimatu a energetiky, vzdělávání a sociální oblasti. Každý členský stát specifikoval vlastní vnitrostátní cíle. Za účelem provázání NSRR se Strategií Evropa 2020 byla vybrána prioritní témata, která jsou naplňována realizací NSRR (resp. jednotlivými operačními programy a projekty v nich realizovanými) v programovém období 2007–2013. V Obecném nařízení je definováno celkem 86 prioritních témat; realizací NSRR je naplňováno 70 z nich. Potenciální vazba na cíle Strategie Evropa 2020 byla identifikována u 19 z naplňovaných témat NSRR.

5.1.2. Programové období 2014-2020 a jeho příprava

Do společného balíčku evropských fondů byly v souladu s rozpočtovým rámcem EU pro období 2014 - 2020 **zařazeny kromě fondů EFRR, ESF a FS také EZFRV a ENRF**. Souhrnně tyto fondy zaměřené na podporu politiky soudržnosti, politiky rozvoje venkova a společné rybářské politiky tvoří jednu z nejvýznamnějších kapitol evropského rozpočtu v novém rozpočtovém období EU.

Dne 20. listopadu 2013 byl schválen plénem Evropského parlamentu balíček nařízení EU k politice soudržnosti. Dne 17. prosince 2013 byl formálně schválen i Radou pro obecné záležitosti. Nařízení vymezují pravidla pro nadcházející programové období 2014-2020 a řídí se jimi příprava programového období na úrovni jednotlivých členských států.

Přestože jedním z hlavních principů pro nové programové období je pokračovat v nastaveném systému využívání evropských fondů, v systému se objevují některé novinky. Kromě rozšíření počtu zapojených fondů je to zejména jejich nasměrování k naplňování cílů Strategie Evropa 2020 a dále pak následující:

- snížení počtu cílů na 2 (Investice pro růst a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce);
- vyčlenění 3 kategorií regionů podle parametrů jejich ekonomické výkonnosti;
- nastavení systému předběžných podmínek;
- vyšší měřitelnost přínosu podpořených operací (důraz na plnění stanovených indikátorů);
- finanční závislost na rychlosti a kvalitě čerpání (výkonnostní rámec);
- znovuzavedení pravidla n+3 pro časovou způsobilost výdajů;
- vyšší míra uplatnění územně specifického přístupu a využití integrovaných nástrojů;
- vyšší míra uplatnění finančních nástrojů na úkor dotací;
- rozšíření a specifikace způsobů zjednodušeného vykazování nákladů;
- zjednodušená a mezi fondy sblížená pravidla pro způsobilost výdajů;

- zpřísnění pravidel pro vyplácení záloh členským státům.

Zásadním „zastřešujícím“ dokumentem pro programové období 2014–2020 na národní úrovni, jenž bude plnit obdobnou roli, jakou v programovém období 2007–2013 plní Národní strategický referenční rámec, je **Dohoda o partnerství (DoP)**. Přípravou DoP je na základě usnesení vlády ze dne 28. listopadu 2012 č. 867 a ze dne 31. srpna 2013 č. 650 pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj („MMR“). Příprava samotného dokumentu, jehož forma a obsah jsou dány Nařízením EU, začala v létě 2012.

Přípravné práce na programovém období 2014–2020 však byly v ČR započaty v širokém partnerství mnohem dříve - již v průběhu roku 2010. V rámci diskusí byla identifikována potřeba aktualizace, případně vypracování nových strategických dokumentů pro období 2014–2020 a byly stanoveny hlavní principy programového období 2014–2020 a následně **národní rozvojové priority („NRP“)**, které mimo jiné vycházejí právě z klíčových strategických dokumentů. Celkem bylo definováno pět národních rozvojových priorit: Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky, Rozvoj páteřní infrastruktury, Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy, Podpora sociálního začleňování, boje s chudobou a systému péče o zdraví a Integrovaný rozvoj území.

Usnesením vlády č. **650/2011** byly NRP vzaty na vědomí a zároveň byl stanoven úkol rozpracovat je do úrovně vymezení programů. Z důvodu správného nastavení a reálného řízení intervencí bylo rozhodnuto o vytvoření úrovně **tematických okruhů („TO“)**, které **podrobněji rozpracovávají sociální a ekonomickou situaci v ČR**. Jejich smyslem bylo vytvořit základ pro vymezení programů směřujících k naplňování cílů NRP. Kromě NRP vycházelo MMR při přípravě TO z problémových analýz, které zpracovaly všechny relevantní resorty, kraje a další regionální aktéři a neziskové organizace. Na tyto aktivity pak navazovala příprava samotných programů současně s přípravou DoP.

Příprava DoP **probíhá na klíčových platformách** vytvořených jak MMR, tak řídicími orgány programů. Členy platform jsou zástupci z ministerstev, regionálních partnerů (kraje, města, obce, místní akční skupiny, atd.), akademické sféry, neziskové sféry, sociálních a hospodářských partnerů, aj. MMR během celého období přípravy programového období klade **mimořádnou pozornost zajištění principu partnerství**. Všem zainteresovaným partnerům byl poskytnut prostor v rámci jednotlivých ustanovených platform i během bilaterálních jednání a na jejich podněty byl kladen mimořádný důraz.

Základem DoP je analyticko-strategická část. Ta obsahuje 5 problémových oblastí, v nichž musí za účelem zachování soudržnosti a udržitelnosti a docílení růstu dojít k výraznému zlepšení, má-li ČR rozvinout svůj celý potenciál. Rozdělení problémů do těchto pěti oblastí vychází z kombinace cílů TO, Strategie Evropa 2020 a tedy i Národního programu reform, Specifických doporučení Rady, Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR pro období 2012–2020 a tzv. Pozičního dokumentu Komise³⁰. Jednotlivé problémové oblasti byly rozpracovány do problémů a potřeb rozvoje, na základě nichž byly poté stanoveny následující **priority financování**:

- Účinné a efektivní služby zaměstnanosti, které přispějí ke zvýšení zaměstnanosti zejména ohrožených skupin.
- Kvalitní vzdělávací systém (celoživotní učení) produkující kvalifikovanou a adaptabilní pracovní sílu.
- Výzkumný a inovační systém založený na kvalitním výzkumu propojeném s aplikační sférou a směřujícím ke komerčně využitelným výsledkům.
- Podniky využívající výsledků výzkumu a vývoje, konkurenceschopné na globálním trhu a přispívající k nízkouhlíkovému hospodářství.
- Udržitelná infrastruktura umožňující konkurenceschopnost ekonomiky a odpovídající obslužnost území.
- Transparentní a efektivní veřejná správa s nízkou mírou administrativní a regulační zátěže a účinně reagující na mimořádné události.
- Sociální systém začleňující sociálně vyloučené skupiny a působící preventivně proti chudobě.
- Ochrana životního prostředí a krajiny a přizpůsobení se změně klimatu.

³⁰ Stanovisko útvarů Komise k přípravě dohody o partnerství a programů v České republice na období 2014–2020, listopad 2012

Priority financování jsou dále rozpracovány do očekávaných výsledků intervencí, které byly zkoordinovány s cíli jednotlivých programů.

V souladu s příslušnými pokyny Evropské komise obsahuje DoP rozsáhlý soubor kapitol, jež se věnují zejména důležitým aspektům její implementace, konkrétně např.: koordinace fondů a dalších finančních zdrojů na úrovni jednotlivých států i Evropské unie, určení pozitivní synergie a její maximální využití, plnění předběžných podmínek, opatření zaměřená na snížení administrativní zátěže příjemců dotací z evropských fondů a další. DoP obsahuje rovněž stanovení alokací pro jednotlivé tematické cíle a programy, které jsou členěné podle jednotlivých fondů.

Dalším důležitým principem, který se prolíná celou DoP i přípravou programového období, je zohlednění **územní dimenze** v rámci priorit financování s cílem snížení regionálních rozdílů a posílení růstového potenciálu jednotlivých krajů a regionů ČR. Přístup k zohlednění priorit a potřeb jednotlivých regionů je zohledněn jak v analyticko-strategické části DoP, tak také v samostatné kapitole, která popisuje klíčové mechanismy zaměřené na územní koordinaci plánovaných intervencí. Klíčovou metodou pro uplatnění územní dimenze zde představují integrované přístupy, jejichž cílem je dosažení vyšší účinnosti strategického plánování, zajištění synergií intervencí ve více oblastech a efektivnější řízení a vynakládání finančních prostředků. Rámcový strategický dokument pro uplatnění územní dimenze představuje Strategie regionálního rozvoje 2014-2020, která je nastavena tak, aby významně přispívala k naplňování stanovených národních priorit i cílů Strategie Evropa 2020.

Vládou **schválená struktura programů** spolufinancovaných z ESI fondů v ČR je v souladu s DoP a je detailním odrazem priorit indikovaných v předchozích fázích přípravy a analýz a zároveň odrazem pozitivních i negativních zkušeností s čerpáním prostředků EU od okamžiku vstupu ČR do EU:

- Oblast ekonomiky a podpory konkurenceschopnosti je koncentrována do tří operačních programů („OP“), které integrují investice a potřeby vzdělávání pro ekonomiku a její konkurenceschopnost: OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, OP Výzkum, vývoj a vzdělávání a OP Zaměstnanost.
- Potřeba budování dopravní a environmentální infrastruktury je koncentrována do OP Doprava a OP Životní prostředí.
- Soustředěná podpora růstu a konkurenceschopnosti na úrovni regionů je zajištěna jednak územní dimenzí tematických OP a jednak centrálním Integrovaným regionálním OP.
- Z důvodů odlišných věcných i formálních podmínek je oddělen program pro Prahu OP Praha – pól růstu ČR, který podporuje region nejvýznamnější pro ekonomiku celého státu.
- Řízení a koordinace budoucí intervence bude zajištěna prostřednictvím OP Technická pomoc pro celou soustavu OP.
- Pro rozvoj venkova byl schválen Program rozvoje venkova 2014–2020 a pro oblast rybářství OP Rybářství 2014–2020.

Základní předpoklad úspěšné realizace celého příštího programového období spočívá v **nastavení systému administrace a finančních toků** na jednotných závazných pravidlech platných pro celý implementační systém. Pro zajištění samotného systému implementace z hlediska procesů je připravováno jednotné metodické prostředí. Jednotné metodické prostředí bude zahrnovat jak úroveň řízení Dohody o partnerství, tak úroveň řízení programů. Jeho cílem je:

- zjednodušit administrativní postupy,
- umožnit snadnější orientaci žadatele/příjemce v systému přidělování podpory,
- zlepšit komunikaci mezi žadatelem/příjemcem a poskytovatelem podpory,
- nastavit jednotná a srozumitelná pravidla,
- optimalizovat administrativní lhůty,
- upravit legislativní prostředí tak, aby vedlo ke zjednodušení administrativy.

Pro sledování realizace programů ESI fondů připravuje ČR koncept jednotného monitorovacího systému. Mělo by se jednat o metodicky, procesně i technologicky jednotný systém, pokrývající celou implementační strukturu. Klíčovou úlohu při zajištění funkčního provozu takového monitorovacího systému hraje parametrizace vnitřních i vnějších procesů a postupů pro úroveň řízení, kontroly a auditu. Připravuje se

definování povinných vazeb a klíčových procesů a pravidel, včetně definování rozsahu sdílených služeb s kompletními vazbami na externí systémy na úrovni služeb e-Governmentu. Důraz při přípravě je kladen na srozumitelnost i jednotnou formální úpravu a znění. Logické uspořádání jednotlivých oblastí umožní reflexi programového a projektového cyklu i potřebám centrálního řízení a koordinace programů ESI fondů v podmínkách ČR.

Snížování administrativní zátěže pro příjemce bude nastaveno v souladu s usnesením vlády o doporučeních ke zjednodušení administrativní zátěže pro žadatele a příjemce při čerpání finančních prostředků z fondů EU v programovém období 2014–2020.

Rok 2014 se zaměří na intenzivní přípravu implementačních struktur, dopracování DoP i programů spolufinancovaných z ESIF, na jejich předložení a schválení vládou ČR, následné předložení Evropské komisi a v rámci formálního dialogu na zajištění jejich schválení ze strany Evropské komise.

Seznam příloh

Příloha č. 1: Přehled strategických a koncepčních dokumentů vlády

Příloha č. 2: Přehled dopadů a harmonogram implementace doporučení Rady

Příloha č. 3: Přehled dopadů a harmonogram implementace ostatních reformního opatření